

**ДЕРЖЛІСАГЕНТСТВО
ДЕРЖАВНЕ СПЕЦІАЛІЗОВАНЕ ГОСПОДАРСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО
«ЛІСИ УКРАЇНИ» (ДП «ЛІСИ УКРАЇНИ»)
ФІЛІЯ «ЦЕНТРАЛЬНИЙ ЛІСОВИЙ ОФІС»
Чорноліське надлісництво**

**Звіт для громадськості
Чорноліського надлісництва
філії «Центральний лісовий офіс»
ДП «Ліси України»
за 2025 рік**

с. Водяне - 2026 р.

План

Вступ

Загальна характеристика підприємства

Критерії моніторингу діяльності підприємства

Результати моніторингу діяльності підприємства

Рубки формування і оздоровлення лісів

Рубки головного користування і загальний обсяг рубок по їх категоріях

Динаміка площ лісгосподарського призначення за їх категоріями, середньої зміни запасів деревини і інших таксаційних показників

Лісовідновні заходи. Застосування інтродуцентів

Охорона і захист лісу

Відомості про біотехнічні заходи

Динаміка популяцій видів рослин і тварин

Динаміка чисельності видів, взятих під охорону

Площа ОЦЗ та ОЦЗТ

Інформація про соціальні наслідки господарської діяльності і впливу на довкілля

Цінності довкілля та їх впливи

Узагальнені висновки за результатами моніторингу

Обмеження щодо оприлюднення інформації

Додатки

Вступ

Звіт для громадськості Чорноліського надлісництва філії «Центральний лісовий офіс» ДП «Ліси України» підготовлено з метою забезпечення прозорості та відкритості лісогосподарської діяльності, а також інформування зацікавлених сторін про результати ведення лісового господарства у 2025 році.

Документ розроблено відповідно до вимог стандарту FSC STD UKR 01/1-2024 V1-1 у рамках сертифікації лісоуправління за системою FSC® (FSC-C135504) та з урахуванням положень Додатків E і F, які визначають зміст, структуру та мінімальний перелік інформації, що підлягає моніторингу. Звіт містить узагальнену інформацію про систему лісоуправління, масштаби та характер господарської діяльності, екологічні, соціальні та економічні аспекти управління лісовими ресурсами.

У звіті відображено основні напрями діяльності надлісництва, зокрема планування та проведення лісогосподарських заходів, заготівлю деревини в межах розрахункової лісосіки, заходи з лісовідновлення та лісорозведення, охорону і захист лісів від пожеж, незаконних рубок, шкідників та хвороб, а також діяльність, спрямовану на збереження біорізноманіття та підтримання екологічних функцій лісів.

Окрему увагу у звіті приділено питанням ідентифікації, збереження та моніторингу ОЦЗ, у тому числі об'єктів природно-заповідного фонду, захисних лісів та інших територій, що мають важливе екологічне, наукове або соціальне значення. Наведено узагальнену інформацію про заходи з охорони таких територій та результати оцінки впливів господарської діяльності на їх стан.

Звіт також містить інформацію про соціальні аспекти діяльності надлісництва, включаючи взаємодію з органами місцевого самоврядування, місцевими громадами та іншими зацікавленими сторонами, розгляд звернень громадян, а також дотримання вимог щодо охорони праці, безпеки та трудових прав працівників.

Інформація, наведена у звіті, базується на матеріалах лісовпорядкування, внутрішньої звітності, результатах виробничого, екологічного та соціального моніторингу. Подані відомості мають узагальнений характер і не містять планово-картографічних матеріалів, координат або іншої інформації з обмеженим доступом, що відповідає вимогам чинного законодавства України та умовам воєнного стану.

Цей звіт для громадськості слугує інформаційним джерелом для широкого кола зацікавлених сторін з метою підвищення рівня довіри, забезпечення зворотного зв'язку та сприяння сталому управлінню лісами на засадах відповідальності, екологічної збалансованості та соціальної орієнтованості.

Загальна характеристика

Місце знаходження і площа

Чорноліське надлісництво закріплене на території бувшої філії «Чорноліське лісове господарство» ДП «Ліси України» та розташоване в північно-східній частині Кіровоградської області на території Кропивницького і Олександрійського адміністративних районів. Поштова адреса: пров. Шкільний 1, с. Водяне, Кропивницький р-н, , Кіровоградська обл. 27413 тел./факс (05233) 7-39-23, E-mail : chernoles@ukr.net, chornoliske.lg@e-forest.gov.ua

Таблиця 1. Адміністративно-організаційна структура та загальна площа надлісництва

Найменування лісництв, місцезнаходження контор	Адміністративні райони	Площа, га
Богданівське Кропивницький р-н, с. Богданівка, вул. Вокзальна, 86А	Кропивницький	5330,1
Дмитрівське Кропивницький р-н, с. Плоске, вул. Козацька, 36А	Кропивницький	3858,5
Знам'янське Кропивницький р-н, м. Знам'янка, пров. Станційний, 1	Кропивницький	5527,7
Чутянське Кропивницький р-н, с. Гутниця, вул. Лісна, 41	Кропивницький	4516,1
Деріївське Олександрійський р-н, с. Куцеволівка вул. Центральна, буд. 112	Олександрійський	3318
Онуфріївське Олександрійський р-н, смт. Онуфріївка вул. 116 Дивізії, буд. 101	Олександрійський	6147,4
Олександрійське м. Олександрія провул. Захисників Маріуполя, буд. 21	Олександрійський	4046,4
	Кропивницький	1666
	м. Олександрія	1,6
Всього по лісництву:		5714

Глинське Олександрійський р-н, с. Калантаїв вул. Лісова, буд. 15	Олександрійський	6438,2
Золотарівське Олександрійський р-н, Садове товариство «Автомобіліст» вул. Центральна, буд. 256	Олександрійський	5563,9
Крилівське м. Світловодськ вул. Героїв Чорнобиля, буд. 37	Олександрійський	6296,5
	м. Світловодськ	382,7
Всього по лісництву:		6679,2
Всього по надлісництву:		53093,1
в т. ч. за адмінрайонами		
Кропивницький		20898,4
Олександрійський		31810,4
м. Олександрія		1,6
м. Світловодськ		382,7

Природно-кліматичні умови

Згідно лісорослинного районування територія відноситься до південного правобережного лісостепу, впритул межуючи зі степовою зоною та частково степовою зоною.

Клімат району розташування надлісництва помірно теплий, що характеризується короткою малосніжною, порівняно нехолодною зимою, помірною кількістю опадів влітку, інколи з дефіцитом вологи в окремі роки.

Коротка характеристика кліматичних умов, що мають значення для лісового господарства, приведена в таблиці 2.

Із кліматичних факторів, що негативно впливають на ріст і розвиток лісових насаджень відносяться: пізні весняні приморозки, від яких потерпають сходи деревних та чагарникових порід у розсаднику, цвітіння дуба, ясеня та інших порід, а також пагони лісових культур та природних молодняків, особливо в улоговинах та балках; високі температури літніх місяців, що досягають +38 °С, а на поверхні ґрунту до +50-55 °С, які викликають опіки кореневої шийки молодих дерев; південно-східні вітри в травні, від яких гинуть молоді деревця на лісокультурних площах.

В цілому ж клімат району розташування надлісництва сприятливий для успішного зростання слідуєчих деревних та чагарникових порід: дуба звичайного, ясеня звичайного, граба звичайного, клена гостролистого, липи дрібнолистої, сосни звичайної, ліщини, глоду, бузини чорної та інших порід.

Таблиця 2. Кліматичні показники

Найменування показників	Одиниці вимірювання	Значення	Дата
1.Температура повітря:			
–середньорічна	градус	+7,0	

–абсолютна максимальна	градус	+38,0	
–абсолютна мінімальна	градус	-35,0	
2.Кількість опадів на рік	мм	469	
3.Тривалість вегетаційного періоду	днів	210	
4.Пізні весняні заморозки			24.04
5.Перші осінні заморозки			25.09
6.Середня дата замерзання рік			10.12
7.Середня дата початку паводку			10.03
8.Сніговий покрив:			
–товщина	см	5-15	
–час появи			18.12
–час сходження у лісі			06.03
9.Глибина промерзання ґрунту	см	68	
10.Напрямок панівних вітрів за сезонами:			
–зима	румб	Пн	
–весна	румб	ПнСх	
–літо	румб	ПнЗх; ПнСх	
–осінь	румб	ПнСх	
11.Середня швидкість панівних вітрів за сезонами:			
–зима	м/сек	4,5-5,5	
–весна	м/сек	4,0-5,0	
–літо	м/сек	3,3-3,7	
–осінь	м/сек	3,2-4,5	
12.Відносна вологість повітря	%	61	

Територія надлісництва розташована на південно-східних відрогів Придніпровської височини і відноситься до двох геоморфологічних районів: північна частина території – до середньодніпровської (Правобережної) розчленованої лесової височини і південна частина – до Інгуло-Інгулецької акумулятивної лесової розчленованої рівнини.

Найвища точка над рівнем моря знаходиться в північно-західній частині лісгоспу. На південний схід місцевість поступово понижується. Середня висота над рівнем моря дорівнює 175 м.

Середня частина території є вододілом річок: Дніпра, Тясмина, Інгульця і Аджарки.

Долинами цих рік і численними балками, переважно, древнього походження поверхня території порізана на ряд вузьких та широких вододілів. Особливо порізаним рельєфом відрізняється Чутянський лісовий масив (Чутянське та Дмитрівське лісництва), а також Крилівське лісництво. Дрібні лісові урочища надлісництва розташовані на схилах та по дну балок.

Ліси надлісництва відносяться до рівнинних лісів.

Різноманітність рельєфу, ґрунтоутворюючих порід, поверхневого і ґрунтового зволоження привели до значної строкатості ґрунтового покриву.

Значення лісового господарства в економіці області розташування надлісництва і охороні довкілля

Лісове господарство в економіці області розташування займає значне місце. Основні напрямки його розвитку спрямовані на забезпечення народного господарства деревиною, підвищення захисних функцій лісових насаджень, покращення рекреаційної характеристики і забезпечення населення продуктами побічного користування.

Мисливська фауна представлена такими видами: кабан, благородний олень, плямистий олень, козуля, заєць-русак, білка, лисиця, вовк, куниця, качки і інші.

Крім задоволення потреб народного господарства в деревині і продукції побічних лісових користувань, лісові насадження мають важливе природоохоронне і рекреаційне значення. Лісові насадження зменшують вплив негативних природних явищ регулюючи гідрологічний режим водоймищ і сприятливо впливають на мікроклімат району, виконують естетичні функції.

Діяльність надлісництва базується на екологічно орієнтованих принципах лісового господарства та невиснажливого, безперервного і постійного лісокористування, а саме:

- збереження лісів високої природоохоронної цінності;
- збереження біотичного різноманіття;
- посилення водоохоронних, захисних, санітарно-гігієнічних, оздоровчих та інших корисних властивостей лісів;
- проведення рубок, які відповідають екології лісу та мінімізації негативного впливу на довкілля під час лісозаготівель;
- охорона лісів від пожеж, захист від хвороб та шкідників;

Безперервне, невиснажливе і раціональне використання лісових ресурсів передбачає планомірне задоволення потреб виробництва і населення в деревині та іншій лісовій продукції, розширене відтворення, поліпшення породного складу і якості лісів, підвищення їх продуктивності, збереження біологічного різноманіття.

Характеристика земель лісового фонду Черноліського надлісництва по матеріалах лісовпорядкування 2020 року.

Загальна площа – **53093,1 га.**

із них лісові землі – 50435,4 га,

в.т.ч. вкриті лісовою рослинністю землі – 47493,1 га, або 94,2 % від лісових земель.

Загальний запас деревостанів – 9,94 млн. куб. м

В тому числі стиглих і перестійних – 1748,9 тис. куб. м

Площа незімкнутих лісових культур 1235,3 га

Станом на 01.01.2025 р. загальна площа надлісництва 53093,1 га.

Приведена характеристика території, ресурсного потенціалу та організаційної структури Черноліського надлісництва створює підґрунтя для

визначення пріоритетів лісогосподарської діяльності та формування основних завдань управління. З урахуванням природних умов, функціонального призначення лісів, вимог чинного законодавства України та принципів сталого лісоуправління за схемою FSC, діяльність надлісництва спрямовується на досягнення визначених управлінських, екологічних та соціально-економічних цілей, які реалізуються через систему конкретних завдань і заходів.

Головне завдання – відтворення і збереження лісів для сучасних і майбутніх поколінь, будівництво і ремонт доріг, реалізація лісопродукції та інших продуктів лісу, а також збільшення прибутку підприємства.

Діяльність підприємства базується на екологічно орієнтованих принципах ведення лісового господарства та лісокористування, а саме:

- збереження лісів високої природоохоронної цінності;
- збереження біотичного різноманіття;
- посилення водоохоронних, захисних, санітарно-гігієнічних, оздоровчих та інших корисних властивостей лісів;
- проведення рубок, які відповідають екології лісу та мінімізації негативного впливу на довкілля під час лісозаготівель;
- охорона лісів від пожеж, захист від шкідників та хвороб;
- невиснажливого, безперервного і постійного лісокористування.

Безперервне, невиснажливе і раціональне використання лісових ресурсів передбачає планомірне задоволення потреб виробництва і населення в деревині та іншій лісовій продукції, розширене відтворення, поліпшення породного складу і якості лісів, підвищення їх продуктивності, збереження біологічного різноманіття.

Критерії моніторингу лісогосподарської і іншої діяльності надлісництва

Згідно вимог, критеріїв 8.2, 8.4, 8.5, 9.4 стандарту FSC STD UKR 01/1-2024 V1-1, Чорноліське надлісництво щорічно проводить моніторинг лісогосподарської діяльності по наступних показниках:

1. Рубки формування і оздоровлення лісів.
2. Рубки головного користування.
3. Динаміка площ лісогосподарського призначення за їх категоріями, середньої зміни запасів деревини і інших таксаційних показників.
4. Лісовідновні заходи та застосування інтродуцентів.
5. Охорона і захист лісу.
6. Біотехнічні заходи.
7. Динаміка популяцій видів рослин і тварин.
8. Площі ОЦЗ і ОЦЗТ, що охороняються.
9. Інформація по соціальних наслідках господарської діяльності і впливу на довкілля.
10. Аналіз ефективності лісогосподарських заходів.
11. Моніторинг ОЦЗ і ОЦЗТ.

Таблиця 3. Перелік видів діяльності, що потребують постійного моніторингу в Чорноліському надлісництві філії «Центральний лісовий офіс»

№ п/п	Види діяльності по яких проводиться моніторинг.	Терміни моніторингу	Відповідальні з моніторинг	
			Посада	П. І. Б.
1	Постійний моніторинг заготівлі лісопродукції - від виписки по лісорубних квитках до фактичного виходу сортиментів, аналіз виходу ділових сортиментів порівняно з нормативами виходу.	Щомісячно, щоквартально, щорічно.	Помічник начальника надлісництва	Хуторна Т.С.
2	Моніторинг лісогосподарських заходів (рубок РГК, рубок формування і оздоровлення лісів, санітарно-вибіркових рубок). Акти освідчень місць рубок.	Щорічно	Інженер лісового господарства	Штельмах Р.І.
3	Динаміка зміни в категоріях земель по обліку лісового фонду надлісництва. Завдання збільшення відкритої лісом площі.	Щорічно	Інженер лісових культур	Кирпа О.М.
4	Посадка лісових культур та сприяння природному поновленню. Зменшення площ суцільних зрубів та збільшення ділянок з природним поновленням.	Щорічно	Інженер лісових культур	Кирпа О.М.
5	Динаміка чисельності рідкісних та зникаючих видів фауни. Облік мисливської фауни в надлісництві.	Щорічно	Старший егер	Щербаков М.І.
6	Динаміка обліку рідкісних і зникаючих видів рослин.	Щорічно	Інженер з лісових культур	Кирпа О.М.
7	Приживлюваність лісових культур (причини незадовільного стану та шляхи усунення недоліків, ввід відсутніх порід та доповнення л/к).	Щорічно	Інженер лісових культур	Кирпа О.М.
8	Охорона лісу від самовільних порубів, профілактичні заходи по запобіганню самовільних рубок. Аналіз об'ємів виявлених самовільних рубок ¹ та їх вплив на природне навколишнє середовище.	Щорічно	Інженер з охорони і захисту лісу	Мирошніченко Г.Л.
9	Використання річної розрахункової лісосіки та річного приросту.	Щорічно	Інженер лісового господарства	Штельмах Р.І.
	Виконання планових завдань в усіх напрямках діяльності надлісництва.	Щорічно	Помічник начальника надлісництва	Яценко О.М.

10	Стан об'єктів ПЛНБ (постійної лісонасінної бази) та об'єктів природо-заповідного фонду.	Щорічно	Інженер лісових культур, Інженер з охорони і захисту лісу	Кирпа О.М. Мирошніченко Г.Л.
11	Стан лісових доріг та ефективність будівництва лісових доріг	Щорічно	помічник начальника надлісництва	Хуторна Т.С.
12	Електронний облік деревини, вихід ділових сортиментів.	Щорічно	Провідний інженер з автоматизованих систем керування виробництвом (ЕОД)	Баранов С.М.
13	Рубки догляду в молодняках забезпечення умов росту головної породи, якість проведення рубок.	Щорічно	Інженер лісового господарства	Сурдул О.М.

Результати моніторингу діяльності підприємства

Рубки формування та оздоровлення лісів

Обсяги рубок формування і оздоровлення лісів виконані в 2025 році у порівнянні з планами 2025 р. приведені в таблиці 4.

Таблиця 4. Обсяги рубок формування і оздоровлення лісів по їх видах

Вид рубки	2025рік					
	План			Факт		
	Площа, га	Заг. запас т.м ³	в т.ч. ліквід. з неї діл.	Площа, га	Заг. запас т.м ³	в т.ч. ліквід. з неї діл.
1	2	3	4	5	6	7
Всього	1997	96641	83436/19489	1955	96158	84072/13232
ОСВ	48	1041		48	1195	
ПРЧ	133	3824		134	3929	53
ПРЖ	108	1290	1276	108	1276	1152/3
ПРХ	365	17500	15600/3760	372	20135	18453/5310
Разом РД	654	23655	16876/3760	662	26535	19659/5313
СВР	1300	69736	63460/15429	1244	66036	61046/7907
ССР						
РГК						
ЛВР	43	3250	3100	49	3587	3367/12

Примітка: види рубок скорочено: РД - рубки догляду, ОСВ - освітлення, ПРЧ - прочищення, ПРЖ- проріджування, ПРХ - прохідні рубки, СВР - санітарно- вибіркові рубки, СРС- суцільно- санітарні рубки, ЛВР – лісовідновні рубки, РГК - головне користування.

Використання лісосічного фонду від рубок формування і оздоровлення лісів по Чорноліському надлісництву з 01.01.2025 по 31.12.2025 року наведені в додатку 1 до звіту.

Негативних наслідків від проведення рубок не виявлено.

Обсяги рубок формування та оздоровлення лісів і інші рубки плануються згідно матеріалів безперервного лісовпорядкування та при виявленій необхідності під час натурального обстеження ділянок.

Рубки головного користування і загальний обсяг рубок по їх категоріях

Рубки головного користування у звітному році не проводились.

Динаміка площ лісогосподарського призначення за їх категоріями, середньої зміни запасів і інших таксаційних показників

Динаміка змін в лісовому фонді підприємства приводиться у порівнянні з попереднім лісовпорядкуванням 2020 року

ДИНАМІКА ПЛОЩІ ЗЕМЕЛЬ ЛІСОВОГО ФОНДУ І ЗАПАСУ ДЕРЕВОСТАНІВ ЗА МІЖОБЛІКОВИЙ ПЕРІОД					Державне агентство лісових ресурсів України Кіровоградська область					
Філія "Центр. ліс. офіс" ДП"Ліси України" Черноліське надр.					Філія "Центр. ліс. офіс" ДП"Ліси України" Черноліське надр.					
Показники	Код	За даними		Різниця		Код	За даними		Різниця	
		на 01.01.2020	на 01.01.2025	абс.	в %		на 01.01.2020	на 01.01.2025	абс.	в %
Загальна площа земель лісового фонду, га	01	53093.1	53093.1			20	149.02	148.61	0.41	0.3
Вкриті лісовою рослинністю землі	02	47484.1	48874.0	1389.9	2.9	21	27907.6	29112.9	1205.3	4.3
в тому числі з перевагою:										
хвойних порід	03	4097.1	4138.5	41.4	1.0	22	1540.9	453.0		70.6
із них: сосна	04	4089.2	4130.6	41.4	1.0					1087.9
ялина, ялиця	05	5.4	5.4							
хвойних молодняків до 20 років	06	531.0	422.4	108.6	20.5	23	2951.3	1594.3	1357.0	46.0
твердолистяних порід	07	41878.7	43206.1	1327.4	3.2					
із них: дуб високостовбурний	08	23132.0	23390.0	258.0	1.1	24	104.7		104.7	100.0
дуб низькостовбурний	09	3945.7	4282.6	336.9	8.5	25				
бук	10					26	309.7	122.8	186.9	60.3
твердолистяних молодняків до 20 років	11	3694.8	3450.8	244.0	6.6	27	460.5	473.4	12.9	2.8
м'яколистяних порід	12	997.6	1004.4	6.8	0.7					
із них молодняків до 20 років	13	70.4	37.8	32.6	46.3	28				
Загальний запас деревостанів, тис.куб.м	14	9941.87	10398.40	456.53	4.6					
в тому числі стиглих і перестійних	15	1748.91	2047.28	298.37	17.1					
Із загального запасу деревостанів з перевагою:										
хвойних порід	16	860.93	908.63	47.70	5.5					
із них стиглих і перестійних	17	0.70	1.66	0.96	137.1					
твердолистяних порід	18	8877.82	9264.15	386.33	4.4					
м'яколистяних порід	19	192.01	212.16	20.15	10.5					

Рис. 1 Динаміка площі земель лісового фонду

Лісовідновні заходи. Застосування інтродуцентів.

Після проведення лісозаготівлі на основі плану господарювання підприємство своєчасно відновлює рослинний покрив методом природного або штучного поновлення до стану який був до проведення рубки корінними видами дерев.

Результати діяльності з лісовідновлення та лісорозведення

Площа фонду лісовідновлення за 2025 рік становить 2,5 га. Представлена загиблими лісовими культурами на зрубках внаслідок лісової пожежі. Зведена відомість проектів лісових культур розміщена в Додаток 3 до звіту.

Головний спосіб лісовідновлення є створення лісових культур посадкою вручну під меч Колесова. Відновлення ділянки проведене однорічними сіянцями сосни звичайної.

Таблиця 5. Обсяги основних робіт з лісовідновлення за 2025 рік

№ п/п	Вид робіт	2025 рік	
		План	Факт
1	Підготовка ґрунту під лісові культури, га	2,5	2,5
2	Створення лісових культур: посадкою, га	2,5	2,5
3	Природне поновлення лісу, га	0	0
4	Разом відтворення лісів, га	2,5	2,5
5	Доповнення лісових культур, га	130	192,8
6	Догляд за лісовими культурами, га	850	689,8
7	Заготівля лісового насіння, кг	1650	1718,9
8	Вирощування садивного матеріалу, тис.шт.	415	386,257
9	Переведено у вкриті ліс. росл. (ліс. культур)	51,9	74,7
10	Переведено у вкриті ліс. росл. (прир. поновлен.)	5,2	6,1

Приживлюваність одно-трьох річних культур 76,2 % при плановій – 75 %. Щорічно проводиться інвентаризація 1-3-річних лісових культур та атестація всіх непереведених у вкриті лісовою рослинністю землі лісових культур, результати яких оформлені у відповідності з Інструкцією з проектування, технічного приймання, обліку та оцінки якості лісокультурних об'єктів, затвердженої наказом Держкомлісгоспу від 19.08.2010 року № 26.

Основою для планування і виконання лісовідновних заходів у надлісництві є, безумовно, лісівнича наука і практичний досвід.

Використання для відновлення видів, які добре екологічно адаптовані

Надлісництво використовує для лісовідновлення деревні види які екологічно добре адаптовані до умов місцезростання та до цілей господарювання. Головними породами, що використовуються при створенні лісових культур є 1-2 річні сіянці дуба звичайного, сосни звичайної. Як супутні

породи та чагарники використовуються сіянці клена гостролистого, польового, татарського, липа дрібнолиста, слива розлога, абрикос звичайний, слива звичайна, глід, слива колюча та інші.

Інвазійність та інші негативні впливи, пов'язані з будь якими чужорідними видами в межах одиниці господарювання

Питання запобігання поширенню інвазійних видів є складовою системи екологічного управління підприємства. Упродовж звітнього періоду реалізовувались планові заходи з виявлення, оцінки та контролю можливих проявів інвазійних видів у межах ведення лісгосподарської діяльності.

Результати постійного моніторингу свідчать про відсутність ознак неконтрольованого поширення інвазійних видів та суттєвого негативного впливу на природні екосистеми і цінні елементи біорізноманіття. Ситуація оцінюється як стабільна та керована.

Моніторинг інвазійних видів здійснюється на системній основі з урахуванням змін природних умов і характеру господарських заходів. У разі виникнення потенційних ризиків передбачено впровадження адаптивних управлінських рішень і відповідних обмежувальних заходів відповідно до вимог чинного законодавства та внутрішніх процедур.

Підтвердження, що генетично модифіковані організми не використовуються

У звітному періоді підприємство не використовувало генетично модифікованих організмів (ГМО) у процесі створення, вирощування чи відтворення лісових насаджень та не застосовувало ГМО-продукцію у своїй господарській діяльності.

Українське законодавство суворо регулює обіг та використання генетично модифікованих організмів і встановлює, що такі організми підлягають державній реєстрації та моніторингу при внесенні до відповідних офіційних реєстрів та тільки за наявності дозволів від уповноважених органів.

Результати лісівничої діяльності

Лісівнича діяльність підприємства у звітному періоді була спрямована на забезпечення стабільного розвитку лісових насаджень, збереження їх продуктивності та підтримання належного санітарного і екологічного стану лісів. Виконання запланованих лісівничих заходів здійснювалось з урахуванням фактичного стану насаджень, типів лісорослинних умов і вікової структури лісів.

У межах лісового фонду забезпечено створення та формування лісових культур і молодих насаджень із дотриманням традиційних лісівничих підходів. На підприємстві відновлення лісів ведеться на основі відповідності до лісорослинних умов видового складу та цілям господарювання. На кожному ділянці по відновленню лісу складаються проекти лісових культур, за розробленими схемами посадки таксаторами, які затверджуються Центрально-західним міжрегіональним управлінням лісового та мисливського господарства.

Проведені доглядові заходи були спрямовані на поліпшення росту і розвитку деревостанів, формування стійкої структури насаджень та зменшення впливу небажаних чинників на ранніх етапах їх розвитку.

За результатами виконаних робіт стан лісових насаджень оцінюється як стабільний. Проведені заходи сприяли підтриманню життєздатності деревостанів, збереженню біорізноманіття та формуванню умов для їх подальшого природного розвитку без погіршення екологічних функцій лісу.

Лісівнича діяльність у звітному періоді мала плановий характер та здійснювалась із дотриманням принципів раціонального використання лісових ресурсів, що створює підґрунтя для сталого розвитку лісів у довгостроковій перспективі.

Негативні впливи застосування добрив, пестицидів та гербіцидів

Добриво, пестициди та гербіциди в надлісництві у звітному році не використовувались.

Негативні впливи застосування засобів біологічної боротьби

У звітному періоді діяльність лісозахисного напрямку була спрямована на впровадження біотехнічних методів захисту лісів як складової системи профілактичних заходів, спрямованих на підвищення стійкості лісових насаджень та підтримання екологічної рівноваги.

З метою обмеження чисельності шкідливих комах і зниження ризиків ураження лісових насаджень упродовж 2025 року проводилися біотехнічні заходи з використанням природних регуляторів чисельності шкідників.

Крім того, з метою залучення комахоїдних птахів та створення сприятливих умов для їх гніздування у звітному періоді було відремонтовано та проведено розвішування 750 штучних гніздівель (шпаківень, синичників тощо) у лісових насадженнях надлісництва.

Біологічні засоби захисту рослин у вигляді біологічних препаратів (мікробіологічних, вірусних, грибних або інших біоінсектицидів та біофунгіцидів) у звітному періоді не застосовувалися, у зв'язку з відсутністю

виробничої необхідності та з урахуванням профілактичного характеру проведених біотехнічних заходів. З метою запобігання потравлі лісових культур дикими тваринами було оброблено репелентами 35,3 га незімкнутих лісових культур.

Впливи природних небезпек

Упродовж 2025 року значних природних небезпек у зоні діяльності надлісництва не зафіксовано. Надзвичайних погодних явищ, які б призвели до масштабних пошкоджень та загибелі лісових культур або суттєвого порушення господарської діяльності, не спостерігалось.

Впливи розвитку інфраструктури

Таблиця 6. Загиблі лісові культури, насадження та незімкнуті насадження природного відновлення за 2025 рік

Причина загибелі	Лісокористувачі та землекористувачі, які мають у користуванні лісові ділянки
	Чорноліське надлісництво
1	2
1. Усього загиблих лісових насаджень, га	0,5
у тому числі від:	
господарської діяльності людини (насадження під лінією електропередач)	0,5

За результатами загального моніторингу вплив розвитку інфраструктури незначний і на стан насаджень не несе загрози.

Екологічно прийнятна утилізація відходів

Поводження з відходами в процесі лісогосподарської діяльності здійснюється відповідно до вимог чинного законодавства України та внутрішніх нормативних документів надлісництва. Підрядні організації, які надають послуги, здійснюють поводження та утилізацію відходів, утворених у ході виконання робіт, самостійно та на власних об'єктах, відповідно до вимог законодавства.

Відходи, що утворюються в результаті діяльності штатних працівників надлісництва, збираються та вивозяться у визначені місця тимчасового зберігання (спеціально обладнані майданчики/пункти накопичення відходів) з подальшою передачею на утилізацію або видалення ліцензованим суб'єктам господарювання.

Надлісництвом розроблена та затверджена програма з екологічно прийняттого поводження з відходами, яка визначає порядок їх обліку,

зберігання, транспортування та утилізації, а також відповідальних осіб і контроль за дотриманням встановлених вимог.

Охорона і захист лісу. Докази незаконної або недозволеної діяльності

Протягом 2025 року за незаконну (самовільну) рубку на підприємстві складено 15 протоколів, з них 12 протоколів оплачені добровільно на загальну суму штрафів 6120 грн. За засмічення лісів складено 12 протоколів; за порушення Правил пожежної безпеки складено 2 протоколи.

Протягом 2025 року було проведено 240 рейдів лісової охорони, за участю правоохоронних органів, спеціалістів Центрально-Західного міжрегіонального управління лісового та мисливського господарства та підрозділу ДСНС.

Пожежна безпека

Ступінь пожежної небезпеки території підприємства за «Шкалою оцінки природної пожежної небезпеки ділянок лісового фонду», розробленою інститутом «Укрдержліспроєкт» становить 3 клас пожежної небезпеки. Особливо висока ступінь пожежної небезпеки в Олександрійському, Крилівському, Золотарівському, Глинському та Деріївському лісництвах, що зумовлено значною питомою вагою вкритих лісовою рослинністю лісових ділянок хвойних порід. Високий клас пожежної небезпеки обумовлений наступними чинниками:

- значною питомою вагою вкритих лісовою рослинністю земель хвойних порід;
- перевагою молодняків та середньовікових насаджень;
- близьке розташування лісових масивів до населених пунктів та сільгоспугідь;
- значне відвідування лісу туристами, відпочиваючими.

Територія надлісництва за способами виявлення лісових пожеж і боротьби з ними, віднесена до наземної охорони лісів.

Таблиця 7. Обсяги заходів по охороні і захисту лісу від пожеж

Назва робіт	Од. вим.	2025 рік	
		План	Факт
Влаштування мінералізованих смуг	км	162	197
Догляд за мінералізованими смугами	км	760	1213
Утримання тимчасових пожежних наглядачів	тис. грн.	440	324

Згідно плану про підготовку до пожежонебезпечного періоду шлагбаумами та канавами перекрито 67 заїздів у лісові масиви. Встановлено 43 одиниць наглядної агітації (знаки, аншлаги і плакати) і 16 білборди, проведено 579 лекцій і бесід.

Щорічно складаються і затверджуються Мобілізаційний план (План заходів спрямованих на попередження лісових пожеж), Інструкція про порядок взаємодії Олександрійського та Кропивницького районних відділів Управління ДСНС в Кіровоградській області та Чорноліське надлісництво під час ліквідації

надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру на об'єктах лісового господарства.

В кожному лісництві обладнані пункти зосередження протипожежного інвентарю, які при необхідності постійно доукомплектовуються необхідними засобами пожежогасіння.

Для виявлення і гасіння пожеж задіяні 4 штатних одиниці лісової техніки. Для цих цілей використовуються: лопати – 191 шт., граблі – 166 шт., сокири – 135 шт., ранцеві оприскувачі – 91 шт., цистерни знімні – 10 шт., бензопили – 10 шт., пожежні рукави – 350 м, переносні радіо станції – 10 шт. та ряд інших приладів, обладнання та інструментів.

В пожежонебезпечний період на підприємстві здійснюється чергування, згідно розроблених графіків.

Таблиця 8. Моніторинг лісових пожеж та витрат на їх виявлення і гасіння за останні 5 років

№ з/п	Рік	Кількість випадків пожеж, шт	Площа, пройдена пожежами, га.	Витрати на гасіння лісових пожеж, тис. грн.
1	2021	0		
2	2022	1	0,5	0,8
3	2023	2	2,03	2,42
4	2024	23	207,8	460,37
5	2025	1	4,4	14,9

Дані вище приведеної таблиці свідчать про малу кількість лісових пожеж в зоні діяльності підприємства, що свідчить про своєчасне виявлення осередків лісових пожеж та їх ліквідацію.

Обсяги заходів профілактики і боротьби зі шкідниками та хворобами лісу протягом останніх років залишаються стабільними. Планові завдання виконуються.

Хімічні заходи боротьби зі шкідниками лісу не використовуються.

При проведенні лісопатологічного обстеження за минулі роки були виявлені осередки шкідників на площі 3487,8 га та хвороб лісу на площі 3619,3 га в т.ч. коренева губка – 414,8 га. З погіршенням природно-кліматичних умов поширене явище всихання насаджень. За даними детальних обстежень та відповідними дозволами проводяться санітарно-оздоровчі заходи.

Відомості про біотехнічні заходи

Мисливське господарство в зоні діяльності Чорноліського надлісництва складаються з двох ділянок загальною площею 6982 га (розташовані на території Знам'янського і Онуфріївського лісництв) та надані в оренду мисливським господарствам та районним організаціям УТМР, які забезпечують проведення заходів з обліку, охорони і відтворення мисливських тварин згідно

матеріалів впорядкування мисливських угідь. В мисливському господарстві є 2 відтворювальні ділянки загальною площею 1587 га.

Таблиця 9. Площа мисливських угідь (станом на 01.01.2026 р.)

Користувач мисливських угідь	Площа угідь, га
Дереївське мисливсько-рибальське господарство Кіровоградської обласної громадської організації УТМР	1702,2
Знам'янська районна громадська організація УТМР	3906
Олександрійська районна громадська організація УТМР	5714
Онуфріївська районна громадська організація УТМР	6432,8
Громадська організація "ТМР "Сапсан"	4002,9
Світловодська районна громадська організація УТМР	13380
Чутяно-Дмитрівське МГ Кіровоградської обласної громадської організації УТМР	6366

Таблиця 10. Чисельність основних видів мисливських тварин у порівнянні з оптимальною

п/п	Вид мисливських тварин	Оптимальна щільність на тис. га	Оптимальна чисельність голів, шт	2024		2025	
				Факт. кількість, шт.	Факт, щільність на тис га	Факт. кількість, шт.	Факт, щільність на тис.га
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Козуля	21	102	130	73	128	72
2	Кабан	5	26	16	9	24	15
3	Заєць	23	99	100	56	108	61
4	куниця	4	16	20	11	20	11

Дані таблиці свідчать, що фактична чисельність таких мисливських тварин, як кабан, олень і козуля більша від оптимальної.

По Чорноліському надлісництву спостерігається зростання чисельності всіх видів тварин в угіддях. Облік мисливських тварин в господарствах проводиться методом шумового прогону.

Збільшенню поголів'я мисливських тварин сприяють проведені біотехнічні заходи та створені споруди.

Таблиця 11. Біотехнічні споруди

п/п	Назва споруд	Од. виміру	Кількість
1	2	3	4
1	Підгодівельні майданчики для кабана	шт.	12
2	Підгодівельні майданчики для зайця	шт.	8
3	Годівниці	шт.	17
4	Солонці для копитних тварин	шт.	24

Стан існуючих біотехнічних споруд задовільний.

Для підгодівлі мисливських тварин в зимовий період, егерською службою проводиться заготівля кормів (сіно, зернові, гіллячковий корм).

Динаміка популяцій видів рослин і тварин

Моніторинг динаміки популяцій видів рослин і тварин у зоні діяльності надлісництва здійснюється в рамках загального екологічного моніторингу шляхом польових та візуальних спостережень спеціалістами надлісництва і працівниками лісової охорони, а також з урахуванням інформації від місцевого населення.

Інформація щодо чисельності та динаміки популяцій мисливських видів тварин наведена у відповідному підрозділі цього розділу. Оцінка стану рослин здійснюється узагальнено – за станом рослинних угруповань, оселищ, репрезентативних ділянок лісу, об'єктів природно-заповідного фонду та лісів високої природоохоронної цінності без проведення спеціальних обліків чисельності.

За результатами моніторингу суттєвих негативних змін у стані популяцій видів рослин і тварин не виявлено; їх динаміка оцінюється як стабільна та наближена до природної.

Динаміка чисельності видів, взятих під охорону

На території надлісництва виявлені види фауни і флори, які цінні для збереження (подані нижче).

Таблиця 12. Список виявлених на території Черноліського надлісництва рідкісних, зникаючих видів та заходи щодо їх збереження

№	Назва виду	Заходи з охорони
1	Бруслина карликова	Заборона лісосічних робіт у весняний період, в разі проведення лісосічних робіт: не облаштовувати навантажувальних майданчиків, трелювання проводити колісними тракторами, які зменшують навантаження на ґрунтову підстилку. Не проводити трелювання хлистами, здійснювати безчокерне трелювання. В період цвітіння посилити охорону щодо збору рослин та заборонити випас тварин. Здійснювати охорону від пошкодження родючого ґрунтового шару. Заборона проведення суцільних санітарних рубок. Заборонена заготівля лікарських рослин та технічної сировини, збір рідкісних та занесених до Червоної книги України рослин, їх квітів та плодів.
2	Астрагал шерстистоквітковий	
3	Любка дволиста	
4	Цибуля ведмежа	
5	Тюльпан дібровний	
6	Тюльпан двоквітковий	
7	Гніздівка звичайна	
8	Коручка чемерникоподібна	
9	Ковила волосиста	
10	Орел Зміїд	Заборона проведення лісогосподарських робіт в період гніздування птахів у кварталах
11	Орел карлик	
12	Шуліка чорний	
13	Рогач звичайний	Заборона рубань головного користування та санітарних суцільних рубань в період розмноження, спалювання порубочних решток та розселення мурашників,

14	Ксилокопа звичайна	трелювання проводити у підвішеному стані, не проводити роботи за допомогою гусеничних тракторів. Після вибіркового рубань залишати пошкоджені поодинокі дерева з соковиділенням та для збереження кормової бази виду.
15	Вусач дубовий великий	
16	Горностай	Заборона рубань головного користування та санітарних суцільних рубань в період розмноження, спалювання порубочних решток та розселення мурашників, трелювання проводити у підвішеному стані, не проводити роботи за допомогою гусеничних тракторів. Після вибіркового рубань залишати пошкоджені дерева, дерева з соковиділенням для збереження кормової бази виду та облаштування оселищ.
17	Ящірка зелена	

Місця знаходження ділянок, що охороняються, нанесені на карті-схемі ОЦЗ.

В 2025 році чисельність видів, взятих під охорону і їх кількість значно не змінилися крім оселищ цибулі ведмежої.

Підприємство здійснює оцінку екологічних цінностей у зоні діяльності одиниці господарювання на тих територіях, де вони потенційно можуть зазнавати впливу від лісогосподарської діяльності. Оцінка проводиться з урахуванням наявних даних лісовпорядкування, матеріалів природоохоронних обстежень, результатів моніторингу та інформації від уповноважених органів і зацікавлених сторін.

Усі об'єкти природно-заповідного фонду, розташовані в межах лісів державного лісового фонду надлісництва, чітко відмежовані в натурі, мають встановлені межі та відповідні охоронні знаки. Інформація щодо природоохоронної цінності таких об'єктів є доступною для працівників надлісництва та використовується під час планування і виконання лісогосподарських заходів.

З метою підвищення рівня поінформованості та залучення зацікавлених сторін, місцеве населення, учні навчальних закладів та представники громадськості інформуються про наявність у зоні діяльності надлісництва цінних для збереження видів рослин і тварин, а також про необхідність їх охорони. Інформаційно-просвітницькі заходи проводяться у межах лісоохоронної та еколого-освітньої діяльності надлісництва.

Для забезпечення належного врахування екологічних цінностей у процесі управління лісами розроблені та використовуються картографічні матеріали з нанесенням територій, на яких виявлено цінності довкілля, зокрема об'єктів природно-заповідного фонду, ОЦЗ, репрезентативних ділянок лісу та оселищ цінних для збереження видів. Зазначені матеріали застосовуються під час планування господарської діяльності та проведення моніторингу.

У процесі моніторингу оцінювалися потенційні та фактичні екологічні впливи лісогосподарської діяльності на ґрунти, водні ресурси, біорізноманіття, середовище існування рідкісних та зникаючих видів, а також на ландшафтні характеристики території.

Площі лісів високої природоохоронної цінності, що охороняються

Таблиця 13. Перелік виділених та які охороняються на території Чорноліського надлісництва ОЦЗ

Назва та опис ОЦЗ	Лісництво	Квартал (дані не оприлюднюються)	Виділ	Запроваджені заходи щодо підтримки та збагачення ОЦЗ та ОЦЗТ	Оцінка дієвості запроваджених заходів у досягненні їхньої мети	Зміни ОЦЗ та в Межах ОЦЗТ, які свідчать про ефективність заходів	Оцінка дієвості запроваджених стратегій щодо ОЦЗ та ОЦЗТ
-------------------	-----------	---	-------	--	--	--	--

ОЦЗ 1 - Видове різноманіття. Концентрації біологічного різноманіття, включно з ендемічними, рідкісними видами і видами, що перебувають під загрозою, або зникають, які є істотними на світовому, регіональному або національному рівнях.

Гідрологічна пам'ятка природи загальнодержавного значення "Болото Чорний ліс"	Богданівське лісництво			<ul style="list-style-type: none"> • Заходи у буферних зонах (ОЦЗТ): <ul style="list-style-type: none"> о Заборона проведення інтенсивних господарських заходів. о Проведення заходів зі збереження та збагачення, що підтримують основну ділянку ОЦЗ. • Заходи на ділянках ОЦЗ: <ul style="list-style-type: none"> о <u>Моніторинг:</u> Регулярний нагляд за станом ОЦЗ, оцінка ефективності заходів та виявлення причин змін у екосистемі. о <u>Обмеження господарської діяльності:</u> Заборона рубок головного користування, суцільних, прохідних, лісовідновних 	Рубки формування та оздоровлення лісів не здійснювалися. Угрупування та оселища рідкісних видів флори і фауни під постійною наглядом лісової охорони. Заходи інтегровані у плани лісовпорядкування	Пошкоджені місця зростання та оселищ флори і фауни, що знаходиться під охороною не виявлено. Вікова, ярусна та породна структура насаджень збережена, змін у складі деревостанів не виявлено	невтручання підтвердило свою ефективність та повністю відповідає вимогам стандарту щодо збереження ОЦЗ 1.
Комплексна пам'ятка природи загальнодержавного значення "Витоки р. Інгулець"							
Ландшафтний заказник загальнодержавного значення "Чорноліський"							
Лісовий заказник загальнодержавного значення "Велика стінка"	Онуфріївське лісництво						
Ботанічний заказник загальнодержавного значення "Бузове"							
Регіональний ландшафтний парк місцевого значення "Світловодський"	Золотарівське лісництво						
	Глинське лісництво						

Заповідне урочище місцевого значення "Барвінкова і тюльпанова гори"	Золотарівське лісництво				та поступових рубок, видалення захаращеності (залежно від типу ОЦЗ) або суворе дотримання спеціальних вимог. о <u>Збереження біотопів</u> : Охорона угрупувальних та оселищ рідкісних видів, старих дерев, гнізд птахів тощо. о <u>Планування</u> : Інтеграція заходів з підтримки ОЦЗ у плани лісоуправління.			
Заповідне лісове урочище місцевого значення "Житлове"	Онуфріївське лісництво							
Ландшафтний заказник місцевого значення "Суховершок"								
Ландшафтний заказник місцевого значення "Майгорове"								
Заповідне урочище місцевого значення "Ясинуватка"	Онуфріївське (Деріївське) лісництво							
Заповідне урочище місцевого значення "Шеметів ліс"								

ОЦЗ 3: Екосистеми та оселища. Рідкісні й такі, що перебувають під загрозою або зникають екосистеми, оселища або рефугіуми.

Генетичні резервати аборигенних лісових деревних видів	Чутянське лісництво				<ul style="list-style-type: none"> • Заходи у буферних зонах (ОЦЗТ): <ul style="list-style-type: none"> о Заборона проведення інтенсивних господарських заходів. о Проведення заходів зі збереження та збагачення, що підтримують основну ділянку ОЦЗ. • Заходи на ділянках ОЦЗ: <ul style="list-style-type: none"> о <u>Моніторинг</u>: Регулярний нагляд за станом ОЦЗ, оцінка ефективності заходів та виявлення причин змін у екосистемі. о <u>Обмеження господарської діяльності</u>: Заборона 	Господарська діяльність не проводилась	Вікова, ярусна та породна структура насаджень збережена, змін у складі деревостанів не виявлено	повне збереження є обґрунтованим та доцільним
Рідкісні види, що потребують охорони за науковими рекомендаціями	Богданівське лісництво					Господарська діяльність не проводилась	Пошкоджень місць зростання та оселищ флори і фауни, що знаходиться під охороною не виявлено. Вікова, ярусна та породна структура насаджень збережена, змін у складі деревостанів не виявлено	повне збереження є обґрунтованим та доцільним

				<p>рубок головного користування, суцільних, прохідних, лісовідновних та поступових рубок, видалення захаращеності або суворе дотримання спеціальних вимог.</p> <p><u>о Збереження біотопів:</u> Збереження генетичних ресурсів деревних порід</p> <p><u>о Планування:</u> Інтеграція заходів з підтримки ОЦЗ у плани лісоуправління.</p>			
<p>Смарагдова мережа UA0000255; UA0000110; UA0000135, UA0000087</p>				<p>Заходи у буферних зонах (ОЦЗТ):</p> <ul style="list-style-type: none"> о Заборона проведення інтенсивних господарських заходів. о Проведення заходів зі збереження та збагачення, що підтримують основну ділянку ОЦЗ. • Заходи на ділянках ОЦЗ: <ul style="list-style-type: none"> о Моніторинг: Регулярний нагляд за станом ОЦЗ, оцінка ефективності заходів та виявлення причин змін у екосистемі. о Обмеження господарської діяльності: Заборона рубок головного користування, суцільних, прохідних, лісовідновних та поступових рубок, видалення захаращеності або суворе дотримання спеціальних вимог. 	<p>Господарська діяльність не проводилась</p>	<p>Пошкоджені місця зростання та оселищ флори і фауни, що знаходиться під охороною не виявлено. Вікова, ярусна та породна структура насаджень збережена, змін у складі деревостанів не виявлено</p>	<p>повне збереження є обґрунтованим та доцільним</p>

				<p>о Збереження біотопів: Охорона угруповань та оселищ рідкісних видів, старих дерев, гнізд птахів тощо.</p> <p>о Планування: Інтеграція заходів з підтримки ОЦЗ у плани лісоуправління.</p>			
	Дмитрівське лісництво			<p>Заходи у буферних зонах (ОЦЗТ):</p> <p>о Заборона проведення інтенсивних господарських заходів.</p> <p>о Проведення заходів зі збереження та збагачення, що підтримують основну ділянку ОЦЗ.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Заходи на ділянках ОЦЗ: <p>о Моніторинг: Регулярний нагляд за станом ОЦЗ, оцінка ефективності заходів та виявлення причин змін у екосистемі.</p> <p>о Обмеження господарської діяльності: Обмежено проведення санітарних рубок, лише в разі загрози поширення шкідників та хвороб за умови попереднього обстеження лісопатологами та складання відповідного акту лісопатологічного обстеження. Рубки догляду запроектовані лісовпорядкуванням.</p>	<p>Обмежене проведення заходів з формування і оздоровлення деревостанів спрямовано на запобігання в подальшому розповсюдження захворювання та пошкоджень насаджень, шляхом видалення хворих і уражених дерев. такий підхід дозволяє поєднати вимоги охорони біотопів та безпеки лісів без порушення природних процесів, недопущення знищення популяцій флори і фауни, що охороняються, пошкодження ґрунтового покриву та підросту. Стан</p>	<p>Місця зростання, оселища флори і фауни, що знаходиться під охороною, площі рідкісних екосистем - без негативних змін. Вікова, ярусна та породна структура насаджень збережена, змін у структурі насаджень не виявлено. Негативного впливу на біотопи та домінуючі види рослинних угруповань, занесених до Зеленої книги України, пошкодження підросту не виявлено. Обсяг мертвої деревини залишається стабільним. Стан насаджень після проведення заходу -добрий.</p>	<p>мінімальне втручання є обґрунтованим та ефективним</p>
	Знам'янське лісництво						
	Чутянське лісництво						

	Глинське лісництво						
	Золотарівське лісництво						
	Крилівське лісництво						
	Деріївське лісництво						

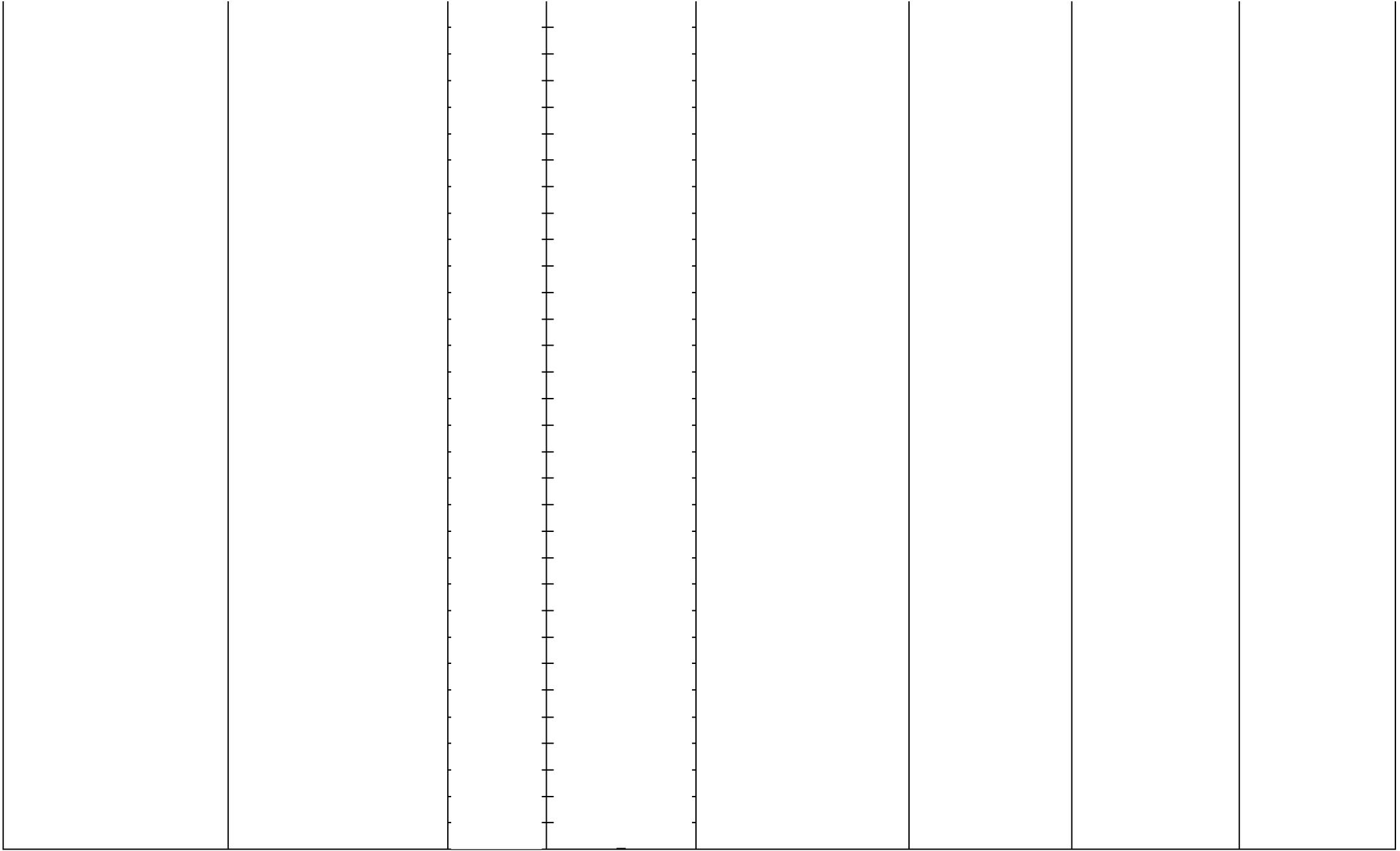
Заборона проїзду важкої техніки, прокладання нових волоків, трелювальних шляхів з метою мінімізації механічного впливу на ґрунтовий покрив.
 Запроваджено сезонні обмеження проведення лісогосподарських робіт в період вегетації рідкісних, зникаючих та охоронних видів рослин.
 о Збереження біотопів: Охорона угруповань та оселищ рідкісних видів, старих дерев, гнізд птахів тощо.
 о Планування: Інтеграція заходів з підтримки ОЦЗ у плани лісоуправління.

насаджень після проведення заходу -добрий.
 Негативних змін стану ОЦЗ через проведення заходу не виявлено.

Негативних змін стану ОЦЗ через проведення заходу не виявлено.

<p>Природні рослинні угруповання, які підлягають охороні та занечені до Червоної книги України</p>	<p>Знам'янське лісництво</p>			<p>Заходи у буферних зонах (ОЦЗТ):</p> <ul style="list-style-type: none"> o Заборона проведення інтенсивних господарських заходів. o Проведення заходів зі збереження та збагачення, що підтримують основну ділянку ОЦЗ. • Заходи на ділянках ОЦЗ: <ul style="list-style-type: none"> o Моніторинг: Регулярний обход та нагляд за станом ОЦЗ, оцінка ефективності заходів та виявлення причин змін у екосистемі. o <u>Обмеження господарської діяльності. Встановлена повна заборона на проведення суцільних рубань.</u> Обмежено проведення санітарних рубок вибіркових, лише в разі загрози поширення 	<p>Обмежене проведення заходів з формування і оздоровлення деревостанів спрямовано на запобігання в подальшому розповсюдження захворювання та пошкоджень насаджень, шляхом видалення хворих і уражених дерев. Такий підхід дозволяє поєднати вимоги охорони біотопів, рідкісних та зникаючих рослин та безпеки лісів без порушення природних процесів, недопущення знищення популяцій флори,</p>	<p>Місця зростання рідкісних та зникаючих рослин, що знаходиться під охороною, площі рідкісних екосистем - без негативних змін. Вікова, ярусна та породна структура насаджень збережена, змін у структурі насаджень не виявлено. Негативного впливу на біотопи, пошкодження підросло не виявлено. Вплив на стан ґрунтового покриву в допустимих межах, без впливу на ділянки з розміщенням охоронних рослин. Обсяг мертвої</p>	<p>дісва. Обмеження господарської діяльності відповідає меті збереження ОЦЗ, мінімальне втручання є обґрунтованим та ефективним, сезонне регулювання робіт показує високу ефективність збереження флори</p>

	<p>Богданівське лісництво</p>		<p>шкідників та хвороб за умови попереднього обстеження лісопатологами та складання відповідного акту лісопатологічного обстеження. Рубки догляду лише запроєктовані лісовпорядкуванням. Заборона проїзду важкої техніки, прокладання нових доріг, трельовальних шляхів з метою мінімізації механічного впливу на екосистему та ґрунтовий покрив. Запроваджено сезонні обмеження проведення лісогосподарських робіт в період вегетації рідкісних, зникаючих та охоронних видів рослин.</p> <p>о Збереження біотопів: Охорона рослинних угруповань рідкісних та зникаючих видів видів, старих дерев, тощо.</p> <p>о Планування: Інтеграція заходів з підтримки ОЦЗ у плани лісоуправління. Проведено інформаційну роботу з персоналом щодо цінності рідкісних екосистем та режиму їх охорони, проведено роз'яснювальну роботу серед здобувачів освіти в навчальних закладах.</p>	<p>що охороняються, пошкодження ґрунтового покриву та підросту, підвищення рівня освітленості, зміни температурного режиму та забезпеченості вологою. Усунено ризики пошкодження ділянок з підтвердженою наявністю рідкісних і зникаючих рослин, збережено цілісність лісових екосистем та недопущено фрагментації середовищ існування рідкісних видів, .</p> <p>Стан насаджень після проведення заходу - добрий. Негативних змін стану ОЦЗ через проведення заходу не виявлено.</p>	<p>деревини відповідає вимогам. Стан насаджень після проведення заходу - добрий.</p> <p>Негативних змін стану ОЦЗ через проведення заходу не виявлено.</p> <p>Суттєвих змін екологічних умов не зафіксовано.</p> <p>Кількісний показник наявності рослинних угруповань незмінний</p>	

Дмитрівське лісництво

Чутянське лісництво

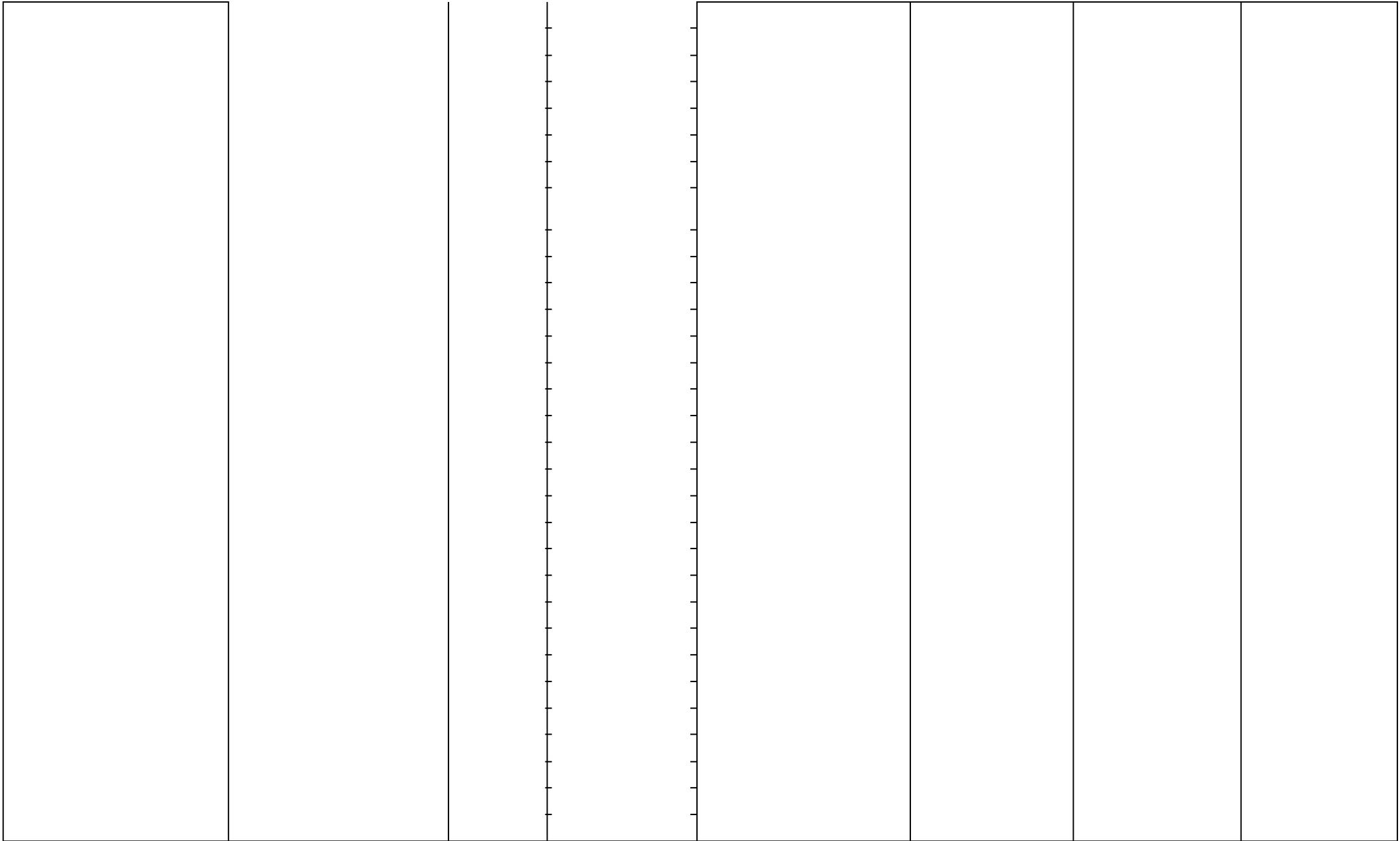
Золотарівське лісництво

Онуфріївське лісництво

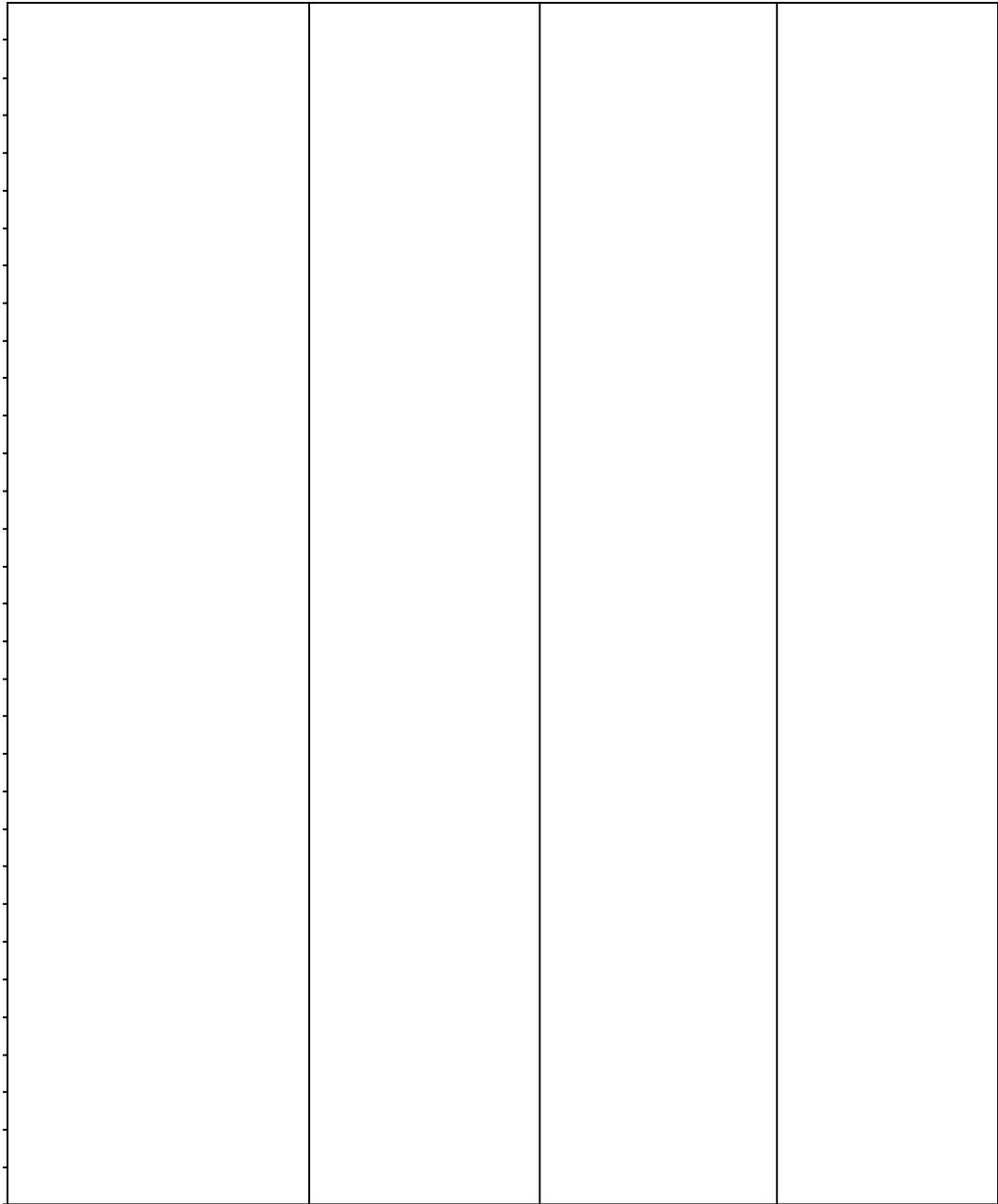
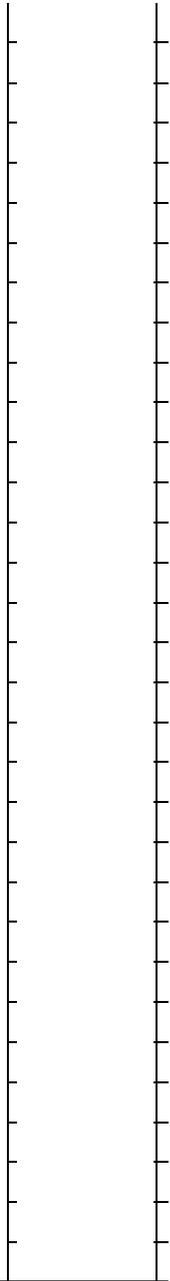
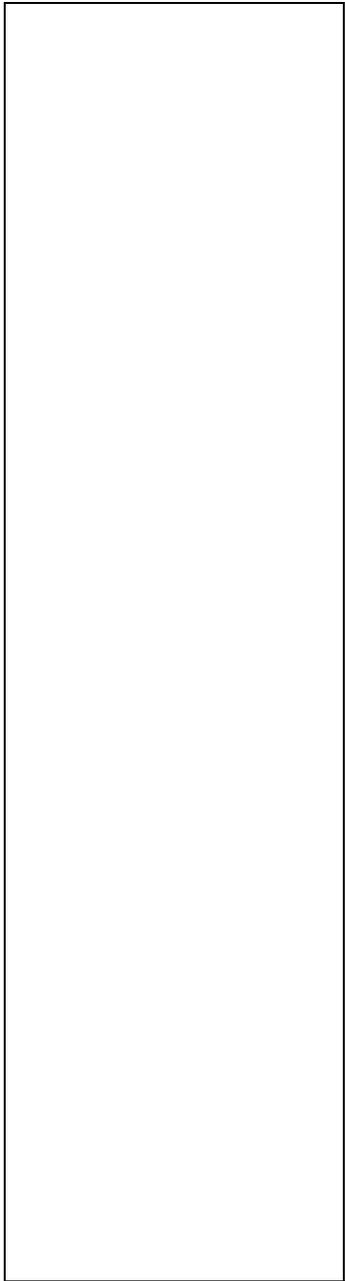
Оселища рідкісних та зникаючих видів фауни	Богданівське лісництво			<p>Заходи у буферних зонах (ОЦЗТ):</p> <ul style="list-style-type: none"> o Заборона проведення інтенсивних господарських заходів. o Проведення заходів зі збереження та збагачення, що підтримують основну ділянку ОЦЗ. • Заходи на ділянках ОЦЗ: <ul style="list-style-type: none"> o Моніторинг: Регулярний обход та нагляд за станом ОЦЗ, оцінка ефективності заходів та виявлення причин змін у екосистемі. o Обмеження господарської діяльності: Обмежено проведення санітарних рубок вибіркових, лише в разі загрози поширення шкідників та хвороб за умови попереднього обстеження лісопатологами та складання відповідного акту лісопатологічного обстеження. Рубки догляду проведені лише запроектовані лісовпорядкуванням. 	<p>Обмежене проведення заходів з формування і оздоровлення деревостанів спрямовано на запобігання в подальшому розповсюдження захворювання та пошкоджень насаджень, шляхом видалення хворих і уражених дерев. Такий підхід дозволяє поєднати вимоги охорони біотопів, рідкісних та зникаючих представників фауни та безпеки лісів без порушення природних процесів, недопущення знищення популяцій цінної фауни, що охороняються, шкідливого впливу на екосистеми,</p>	<p>Оселища рідкісних та зникаючих видів фауни, що знаходиться під охороною, площі рідкісних екосистем - без негативних змін. Стан оселищ оцінюється як стабільний. Порушень місць гніздування та розмноження не виявлено. Чисельність та поширення ключових видів залишається стабільною, негативних тенденцій не зафіксовано. Стан насаджень після проведення заходу - добрий. Негативних змін стану ОЦЗ через проведення заходу не виявлено. Випадків недотримання обмежень під час проведення робіт</p>	<p>дієва. Обмеження господарської діяльності відповідає меті збереження ОЦЗ, мінімальне втручання є обгрунтованим та ефективним, сезонне регулювання робіт показує високу ефективність збереження оселищ рідкісних та зникаючих видів фауни.</p>
	Дмитрівське лісництво						

	Знам'янське лісництво			<p>Заборона проїзду важкої техніки, прокладання нових волоків, трелювальних шляхів з метою мінімізації механічного впливу на ґрунтовий покрив та екосистеми в цілому. Запроваджено сезонні обмеження проведення лісгосподарських робіт.</p> <p>о Збереження біотопів: Охорона угруповань та оселищ рідкісних видів тваринного світу, гнізд птахів, шляхів міграції тощо.</p> <p>о Планування: Інтеграція заходів з підтримки ОЦЗ у плани лісоуправління. Проведено інформаційну роботу з персоналом щодо цінності рідкісних екосистем та режиму їх охорони, проведено роз'яснювальну роботу серед здобувачів освіти в навчальних закладах.</p>	<p>підвищення рівня освітленості, зміни температурного режиму та забезпеченості вологою. Усунено ризику пошкодження оселищ з підтвердженою наявністю рідкісних і зникаючих видів фауни, збережено цілісність лісових екосистем та недопущено фрагментації середовищ існування рідкісних видів .</p> <p>Стан насаджень після проведення заходу - добрий. Негативних змін стану ОЦЗ через проведення заходу не виявлено.</p>	не зафіксовано.	
	Чутянське лісництво						
	Золотарівське лісництво						
	Онуфріївське лісництво						

ОЦЗ IV: Критичні послуги екосистем. Основні послуги екосистем у критичних ситуаціях, включно із захистом водозборів і запобіганням ерозії вразливих ґрунтів і схилів.							
Захисні ліси та особливо захисні лісові ділянки	Знам'янське лісництво			<p>Заходи у буферних зонах (ОЦЗТ):</p> <ul style="list-style-type: none"> о Заборона проведення інтенсивних господарських заходів. о Проведення заходів зі збереження та збагачення, що підтримують основну ділянку ОЦЗ. • Заходи на ділянках ОЦЗ: <ul style="list-style-type: none"> о Моніторинг: Регулярний обход та нагляд за станом ОЦЗ, оцінка ефективності заходів та виявлення причин змін у екосистемі. о Обмеження господарської діяльності: Повна заборона проведення РГК, суцільних санітарних рубок і рух ваажкої техніки та обмеження проведення лісгосподарських робіт на схилах з понаднормативною крутизною, прибережних смугах та ділянках, прилеглих до 	<p>зменшено антропогенний вплив на фільтраційну функцію лісових насаджень, мінімізовано ризики зсуву ґрунтів та розвитку ерозійних процесів, забезпечено сталу функцію насаджень вітро- і пилозахисту. Заходи дозволили підтримати санітарний стан насаджень без зниження їх екосистемних функцій та зберегти природний рівень вологості ґрунтів.</p>	<p>Берегова лінія залишається стабільною, слідів ерозії не зафіксовано та не виявлено нових ерозійних форм на схилах, ґрунтовий покрив збережено. Гідрологічні показники залишаються стабільними. Зімкнутість крон в насадженнях залишається без вагомих змін, мікроклімат ділянок не змінився. Ознак деградації ґрунтів і зміни рослинного покриву не спостерігається. Скарг від місцевого населення стосовно погіршення екологічного стану не надходило. Порухень режиму охорони в межах</p>	<p>Дієва. Стратегія системного і обмеженого підходу до проведення лісгосподарських заходів у захисних лісах та особливо захисних лісових ділянках підтвердила свою результативність та відповідність вимогам сьогодення</p>
	Глинське лісництво						
	Крилівське лісництво						
	Олександрійське лісництво						
	Богданівське лісництво						
	Дмитрівське лісництво						

Олександрійське
лісництво

	Онуфріївське лісництво						
	Олександрійське лісництво						
	Крилівське лісництво						
	Деріївське лісництво						
	Олександрійське лісництво						
ОЦЗ VI: Культурні цінності. Ділянки, ресурси, оселища та ландшафти світового або національного культурного, археологічного або історичного значення та/або критичної культурної, екологічної, економічної чи релігійної/священної важливості для традиційних культур місцевих громад або тубільних народів, визначені шляхом залучення цих місцевих громад або тубільних народів.							
Лісові ділянки історико-культурного призначення	Богданівське лісництво			Регулярний догляд за ділянками історико-культурного призначення та прилеглими до них територіями. Впровадження постійного моніторингу стану археологічних та історичних об'єктів. Облаштування зон відпочинку поза межами розташування об'єктів ОЦЗ 6.	Територія підтримується у належному стані, зменшено випадки пошкоджень та несанкціонованих втручань. Зменшено рекреаційне навантаження шляхом обладнання комфортних зон для відпочинку, зменшено засміченість.	Території доглянуті, збережено аутентичність пам'яток, зменшена засміченість об'єктів.	Комплексний підхід забезпечує довгострокову охорону об'єктів та підвищує соціальну та культурну цінність ОЗ 6.
	Чутянське лісництво						
	Дмитрівське лісництво						
	Олександрійське лісництво						
	Онуфріївське лісництво						

За результатами проведених оцінок встановлено, що значні фактичні негативні екологічні впливи від господарської діяльності Чорноліського надлісництва у 2025 році відсутні. Виявлені локальні впливи (порушення ґрунтового покриву на лісосіках, наїждження волоків, розмивання лісових доріг під час злив) мають тимчасовий характер та усуваються в рамках планових лісогосподарських і відновлювальних заходів.

Особлива увага приділялася збереженню лісів високої природоохоронної цінності, об'єктів природно-заповідного фонду та оселищ червонокнижних видів. Господарська діяльність у межах таких територій або не здійснювалась, або проводилась з дотриманням встановлених обмежень.

Інформація по соціальних наслідках господарської діяльності і впливу на довкілля

Таблиця 14. Соціальні характеристики працівників підприємства по статі, віку, освіті та рух кадрів

Характеристика працівників	Станом на 01.01.2026 року
Жінки	12
Чоловіки	131
Разом:	143
Рух кадрів:	
Жінки: прийняті/звільнені	26/14
Чоловіки: прийняті/звільнені	156/22

Відповідність застосовному (національному) і місцевому законодавству ратифікованим міжнародним конвенціям та обов'язковим нормам і правилам

Надлісництво дотримується національного і місцевого законодавства ратифікованих міжнародних конвенцій, норм і правил. Протягом року вся ліквідна деревина яка була заготовлена транспортувалася до нижнього або проміжних складів і в подальшому реалізовувалася на внутрішньому ринку. На всю лісопродукцію яка постачається на внутрішній ринок видається сертифікат деревини. Вся лісопродукція сертифікована. Протягом 2025 року підприємством реалізовано 79793 м³ лісопродукції.

Вирішення спорів та скарг

Надлісництво виявляє, запобігає і вирішує всі спори, щодо питань статутного або звичайного права, які можуть бути своєчасно врегульовані без судового розгляду, шляхом залучення сторін чиї інтереси зачеплено. Ведеться документація, яка відображає процес розгляду скарг та його результати; журнал реєстрацій звернень громадян, протоколи засідань і їх рішення, колективний договір.

Програми та заходи що стосується прав працівників

Надлісництво підтримує і підвищує соціально-економічний добробут працівників, підтримує принципи та права на працю, визначені в декларації МОП про основні принципи і права на працю, яка базується на восьми основних конвенціях МОП про працю. За всіма основними принципами і правами на працю є відповідальні в особі старшого інспектора з кадрів та профспілок.

Гендерна рівність, сексуальні домагання та гендерна дискримінація

Надлісництво сприяє гендерній рівності у працевлаштуванні, можливостях навчання, укладання угод в процесі господарської діяльності. Можливості роботи відкриті, як для жінок, так і для чоловіків на однакових умовах, жінок заохочують до активної участі на всіх рівнях працевлаштування. Жінки та чоловіки утримують однакову заробітну плату за виконання однакової роботи. Робота яку за звичай виконують жінки включається до програми підвищення кваліфікацій та охорони здоров'я тією ж мірою, що і робота, яку зазвичай виконують чоловіки. Тривалість відпустки як в жінок так і в чоловіків однакові.

Програма та заходи що стосується безпеки та гігієни праці

Надлісництво дотримуються правил гігієни та безпеки праці для захисту працівників від професійних загроз, безпеці та здоров'ю. Кожного року розробляються комплексні заходи по покращенню охорони праці. Розроблено і доведено до працівників та виконуються правила гігієни та безпеки праці, що відповідають інструкції НПАОП 02.0-7.01-23 «Мінімальні вимоги щодо безпеки і здоров'я на роботі працівників лісового господарства та під час виконання робіт із зеленими насадженнями. Здійснюється внутрішній контроль дотримання правил з охорони праці та техніки безпеки. Працівники мають персональний захисний одяг та засоби індивідуального захисту згідно затверджених норм.

Виплата заробітної плати

Оплата праці проводиться за формою і системою (відрядна, відрядно-преміальна, погодинна, погодинно-преміальна, інші) тарифної сітки, ставки, схеми посадових окладів, норм праці, умови виплати премій, винагород та інших заохочувальних, компенсаційних і гарантійних виплат, які встановлені в колективному договорі з обов'язковим дотриманням норм і гарантій, передбачених законодавством, Генеральною та Галузевою угодами. Місячний оклад або тарифна ставка, працівників, які виконують просту роботу, що не вимагає кваліфікації не можуть бути меншими від мінімальної заробітної плати за повністю виконану місячну, погодинну норму праці (обсяг робіт).

Здійснюється виплата заробітної плати два рази на місяць, аванс 22 числа поточного місяця та заробітна плата 7 числа місяця наступного за місяцем нарахування. Не допускається затримка та виникнення заборгованості по заробітній платі. Дотримується норма щодо першочерговості її виплати перед іншими платежами згідно закону України від 21 жовтня 2004 року № 2013 (про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо своєчасної виплати заробітної плати).

Навчання працівників при використанні пестицидів

У звітному періоді навчання із зазначеного питання не проводились.

Виявлення місцевих громад, та їх законних прав. Повне виконання умов юридично обов'язкових угод

Територія держлісфонду надлісництва займає площу 53093,1 га., яка розміщена у Кропивницькому та Олександрійському районах. Територія знаходиться у одинадцяти територіальних громадах. Надлісництво тісно співпрацює з місцевими громадами та їхніми старостами, школами, УТМР, шляхом залучення у культурно доречний спосіб місцевих громад до функціонування надлісництва, його діяльності. Відбувається процес заслуховування діяльності лісництв на сесіях сільських та міських рад. Відбувається погодження суцільних рубань. Проведення різних заходів без погодження рад не відбувається. Працевлаштування громадян відбувається в першу чергу із навколишніх сіл. Проводиться інформування громад щодо запланованих лісгосподарських заходів листами та на сайті ДП «Ліси України», де висвітлюються всі види рубань із їх погодженнями.

Чорноліське надлісництво у процесі здійснення лісгосподарської діяльності враховує соціальні інтереси місцевого населення, органів місцевого самоврядування, громадських організацій та інших зацікавлених сторін.

Взаємодія із зацікавленими сторонами здійснюється шляхом: інформування громадськості про основні напрями діяльності надлісництва; участі представників підприємства у нарадах, робочих зустрічах та консультаціях;

розгляду звернень громадян, органів місцевого самоврядування та громадських організацій у встановленому законодавством порядку; співпраці з науковими організаціями, навчальними закладами.

За результатами моніторингу соціальних аспектів суттєвих негативних соціальних наслідків від господарської діяльності надлісництва у 2025 році не зафіксовано. Конфліктів із місцевими громадами, пов'язаних з лісокористуванням, не виявлено.

Охорона місць особливо культурного екологічного, економічного, релігійного або духовного значення для місцевих громад

У надлісництві за погодження місцевих громад визначено місця особливого культурного, релігійного, духовного, історичного значення, які зазначені у таблиці 15

Таблиця 15. Місця особливого культурного, релігійного, духовного, історичного значення

Городище чорноліське і курганний могильник VIII—III століття до нашої ери (охоронний номер 110001-Н)	Богданівське лісництво	(дані не оприлюднюються)
Городище чорноліське “Великий Городок” VIII—III століття до нашої ери (охоронний номер 110001-Н)	Чутянське лісництво	
місця, пов'язані з історичними подіями	Дмитрівське лісництво	
	Олександрійське лісництво	
Лісові ділянки, що прилягають до земель історико-культурного призначення	Онуфрійське лісництво	

Місцевий економічний і соціальний розвиток

Надлісництвом підтримуються законні та звичаєві права місцевих громад з метою контролю господарської діяльності підприємства. Місцевим громадам, підрядникам та постачальникам, про прийнятті можливості повідомляють, щодо працевлаштування, навчання, інших послуг і надають їх в першу чергу. Чорноліське надлісництво є найбільшим платником податків за 2025 рік у місцеві ради.

Продуктування різноманітних вигод, продуктів

Основним продуктом діяльності підприємства є деревна продукція. Крім цього, лісове господарство забезпечує різноманітні види вигод та ресурсів для місцевих громад та внутрішніх потреб підприємства:

- Використання лісових ресурсів: надання послуг підприємцям та забезпечення ефективної роботи переробних цехів у межах наших ОТГ.
- Підтримка місцевого населення та інфраструктури: забезпечення дровами на зиму.
- Недревна продукція лісу: збір грибів, ягід, лікарської рослинної сировини та інших ресурсів, що мають соціально-економічну цінність.

Річні обсяги заготівлі деревної продукції

Рівень заготівлі забезпечує дотримання принципів сталого ведення лісового господарства, ґрунтується на аналізі інформації що до росту та запасів деревини. Максимальний щорічний допустимий обсяг заготівлі деревини не перевищує загальну середню зміну запасу.

Екологічно прийнятна утилізація відходів

Поводження з відходами в процесі лісгосподарської діяльності здійснюється відповідно до вимог чинного законодавства України та внутрішніх нормативних документів підприємства. Підрядні організації, які надають послуги, здійснюють поводження та утилізацію відходів, утворених у ході виконання робіт, самостійно та на власних об'єктах, відповідно до вимог законодавства.

Відходи, що утворюються в результаті діяльності штатних працівників підприємства, збираються та вивозяться у визначені місця тимчасового зберігання (спеціально обладнані майданчики/пункти накопичення відходів) з подальшою передачею на утилізацію або видалення ліцензованим суб'єктам господарювання.

На підприємстві розроблена та затверджена програма з екологічно прийняттого поводження з відходами, яка визначає порядок їх обліку, зберігання, транспортування та утилізації, а також відповідальних осіб і контроль за дотриманням встановлених вимог.

Цінності довкілля та їх впливи

Підтримання та посилення послуг екосистем

Надлісництво не робить рекламні FSC заяви, щодо надання послуг екосистем і не отримує за це оплату.

Цінності довкілля та функції екосистем у накопиченні та утриманні вуглецю, та заходи із запобігання негативним впливам господарської діяльності на цінності довкілля

Надлісництво оцінює цінності довкілля, в межах одиниці господарювання і поза нею, де вони потенційно зазнають впливу господарської діяльності. Детальність, масштаб і частота такого оцінювання є пропорційною до масштабу інтенсивності та ризику господарської діяльності і є достатнім для визначення необхідних заходів зі збереження та виявлення можливих негативних впливів.

Репрезентативні ділянки та ефективність вжитих заходів з їх збереження

Репрезентативні ділянки лісових екосистем у межах діяльності підприємства зберігаються у природному стані. У звітному періоді на цих територіях господарські заходи не проводилися, сліди техногенного впливу або порушення структури насаджень не зафіксовані. Це підтверджує ефективність встановленого режиму їх збереження.

Аборигенні види, що трапляються природно, та біологічне різноманіття

Аборигенні види в лісах надлісництва включені до складу ОЦЗ та ОЦЗТ різних рівнів та знаходяться під особливим контролем і моніторингом. Широкий спектр різноманіття відстежується практично на всій території лісового фонду, оформлений охоронними зонами та ПЗФ. На території надлісництва функціонує об'єкти ПЗФ, що мають важливий вплив на навколишнє середовище та підвищену ефективність збереження аборигенних видів рослинного і тваринного світу та їх біологічного різноманіття. В звітному році кількісний показник об'єктів ПЗФ збільшилась на 2 одиниці загальною площею 25,5 га.

Станом на 31 грудня 2025 року загальна площа ПЗФ надлісництва становить 12145,1 га

Структура лісів природно-заповідного фонду та моніторинг їх стану подані в таблиці 16.

**Таблиця 16. Перелік заповідних об'єктів по
Чорноліському надлісництву**

Назва об'єкту	Площа, га	Дата створення	Місце знаходження район, підприємство, лісництво, квартал (дані не оприлюднюються)	Коротка характеристика	Лісогосподарські підприємства у віданні яких знаходиться об'єкт	Рішення директивних органів про створення об'єкту
1	2	3	4	5	6	7
Ландшафтний заказник загальнодержавного значення "Чорноліський"	3491	11.09.1980р.		Масив листяних лісів, розташованих на межі лісостепу і степу	Чорноліське надлісництво філії «Центральний лісовий офіс» ДП «Ліси України»	Створений постановою Ради Міністрів Української РСР від 11.09.1980 р. №524
Комплексна пам'ятка природи загальнодержавного значення "Витоки річки Інгулець"	7,1	20.08.1996р.		Балкова система з численними джерелами, що дають початок р.Інгулець, зростають рослини занесені до Червоної книги		Створений Указом Президента України №715/96 від 20.08.1996 р.

Гідрологічна пам'ятка природи загальнодержавного значення Болото "Чорний ліс"	2	14.10.1975р.	Заболочене озеро, знаходиться біля авто-стради Дніпропетровськ -Київ, поверхня озера вкрита мохом	Створений Розпорядженням Ради Міністрів Української РСР від 14.10.1975 р. №780-р
Заповідне лісове урочище місцевого значення "Житлове"	8,9 в межах надлісництва 4,3	01.07.1992р	Західний схил балки, де збереглася степова рослинність	Створений Розпорядженням представника Призидента України в Кіровоградській області від 10.12.1992 р. №55
Лісовий заказник загальнодержавного значення "Велика стінка"	43,5	10.12.1994р	Типовий для Придніпров'я ліс, в якому мешкають 15 видів птахів та тварин	Створений Указом Призидента України від 10.12.1994 р №750/94
Ботанічний заказник загальнодержавного значення "Бузове"	50,7 в межах надлісництва 29,0	10.12.1994р	Багата та різноманітна флора і фауна. Виявлений ряд рідкісних рослин, занесених до Червоної книги. Мешкають більше 30 видів птахів та тварин.	Створений Указом Призидента України від 10.12.1994 р №750/94
Ландшафтний заказник місцевого значення "Суховершок"	40	19.02.1993р	Незайманий лісостеповий фітоценоз із багатою флорою.	Створений рішенням обласної ради від 19.02.1993 р №187
Ландшафтний заказник місцевого значення "Майголове"	35	26.08.1994р	Лісовий масив на схилах балки. Угрупування лікарських трав. Резерват дикої фауни.	Створений рішенням обласної ради від 26.08.1994 р №13
Заповідне лісове урочище місцевого значення "Барвінкова і тюльпанова гора"	5,2	21.09.1987р	Мальовниче лісове урочище на одному схилі якого росте барвінок, на другому - тюльпан дібровний	Створене рішенням Кіровоградського облвиконкому у №325 від 21.09.1987р.

Регіональний ландшафтний парк "Світловодський"	61227,3 5 в межах надлісн ицтва 8462,6	18.02.2011р	Північна межа РЛП "Світловодський" проходить по Кременчуцьком у водосховищу на межі з Полтавською областю, західна - по межі з Черкаською областю, східна - по Цибільській затоці Кременчуцького водосховища, автодорозі Олександрія - Світловодськ.	Створений рішенням Кіровоградської обласної ради №89 від 18.02.2011р.
Заповідне урочище місцевого значення «Шеметів ліс» 35,0 га, в межах надлісництва – 20,4 га		28.06.1978	Створений з метою збереження рослинного та тваринного світу	Створене рішенням Кіровоградської обласної ради №318 від 28.06.1978
Заповідне урочище місцевого значення «Ясиноватка»	5,1 га,	28.06.1978	Створений з метою збереження рослинного та тваринного світу	Створене рішенням Кіровоградської обласної ради №318 від 28.06.1978

Водотоки, водні об'єкти, кількість та якість води, а також ефективність вжитих заходів з їх збереження

У межах діяльності підприємства водотоки та інші водні об'єкти перебувають під постійним контролем з метою збереження їх кількісних та якісних характеристик. Для підвищення ефективності захисних функцій прибережних насаджень у звітному періоді проводилися вибіркові санітарні рубання, спрямовані на усунення аварійних, сухостійних та пошкоджених дерев без порушення берегової лінії та русел водотоків. Загальна площа прибережних захисних ділянок, охоплених такими заходами, становить 171,8 га, площа водних об'єктів у межах господарювання – 235,4 га. Фактичний стан води та прибережних зон свідчить про збереження природних характеристик і підтверджує ефективність вжитих заходів із охорони водних ресурсів.

Ландшафтні цінності та ефективність вжитих заходів з їх збереження

У надлісництві на території Богданівського лісництва розташований ландшафтний заказник загальнодержавного значення «Чорноліський», який займає майже всю площу лісництва. Значна територія Глинського та Золотарівського лісництв (8462,6 га) входить до Регіонального ландшафтного парку «Світловодський», загальна площа якого становить 61227,3 га. Крім того, на території надлісництва є 2 ландшафтних заказники місцевого значення загальною площею 75 га. Всі зазначені об'єкти ПЗФ знаходяться під охороною надлісництва відповідно до охоронних зобов'язань. Господарські роботи в об'єкті ПЗФ не проводяться.

Перетворення природних лісів на плантації або на нелісові

Не відбувалосьь.

Рівень забруднення радіонуклідами та територій забруднених або ймовірно забруднених вибухонебезпечними предметами

У межах виконання вимог стандарту FSC та здійснення лісогосподарської діяльності надлісництва проводиться оцінка та управління екологічними і безпековими ризиками. Відповідно до матеріалів базового лісовпорядкування, радіоактивного забруднення лісових земель і перевищення допустимих рівнів вмісту радіонуклідів на території діяльності не виявлено, що не зумовлює додаткових обмежень господарювання. Водночас, з огляду на умови воєнного стану, у надлісництві впроваджено постійний моніторинг забруднення/ймовірного забруднення вибухонебезпечними предметами, який здійснюється відповідно до розробленої програми та інтегрований у повсякденну виробничу діяльність. Застосування цих заходів забезпечує своєчасне виявлення ризиків, дотримання вимог безпеки та безперервність відповідального лісокористування.

Узагальнені висновки за результатами моніторингу

За результатами щорічного моніторингу господарської діяльності Чорноліського надлісництва філії «Центральний лісовий офіс» ДП «Ліси України» за 2025 рік встановлено, що лісогосподарські заходи здійснювалися у відповідності до чинного законодавства України та принципів сталого лісоуправління за системою FSC. Результати моніторингу оцінки змін стану ОЦЗ та виконання стратегій із збереження ОЦЗ проведено на основі актів виконаних робіт та актів огляду місць заготівлі деревини, аналізу технологічних карт на виконання робіт, Актів ОБНС, матеріалів безперервного лісовпорядкування та польового огляду наведені у таблиці 13, а уточнена інформація по проведених рубках – у додатку 2 до звіту.

Проведені рубки формування і оздоровлення лісів, лісовідновні, охоронні та захисні заходи не мали негативного довготривалого впливу на

екологічні, соціальні та економічні цінності лісів. Обсяги заготовівлі деревини перебували в межах затвердженої розрахункової лісосіки.

Стан ОЦЗ у порівнянні з попереднім роком залишається стабільним. Порушень цілісності ОЦЗ, зниження їх функціональності або втрати природоохоронних цінностей не виявлено. Запроваджені охоронні та обмежувальні заходи є ефективними та відповідають визначеним цілям управління.

Результати моніторингу свідчать про досягнення цілей лісоуправління та підтверджують ефективність застосованої системи планування, контролю та оцінки впливів господарської діяльності.

Результати моніторингу стану лісових насаджень для врахування їх при плануванні господарської діяльності на 2026 рік

Окрім ОЦЗ, надлісництво в процесі планування, відводу та таксації лісосік виділяє наступні ключові біотопи (ділянки з наявністю об'єктів, які мають природоохоронне значення) і ключові об'єкти (окремі дерева і групи дерев, які представляють цінність для збереження біорізноманіття):

ключові біотопи:

1. Болота і окраїни боліт,
2. Ділянки лісу вздовж струмків, тимчасових водотоків та навколо тимчасових водних об'єктів, які не виділені лісовпорядкуванням як ОЗД,
3. Ділянки, які відрізняються по умовах зволоження,
4. Ділянки на різних елементах рельєфу,
5. Ділянки, які відрізняються по складу рослинності, віку, ґрунтовому покриву та з наявністю Червонокнижних видів.

ключові об'єкти:

6. Дерева і групи дерев важливі для фауни,
7. Вікові дерева дуба звичайного і сосни звичайної,
8. Дерева, які рідко зустрічаються в насадженні, або мають кормову цінність для фауни,
9. Інші дерева і чагарники,
10. «Стремпи» (пні природного походження),
11. «Вальож».

Інформація про виділені на лісосіках ключових біотопів і об'єктів заноситься в картку переліку ключових біотопів та об'єктів. Результати щорічного обстеження заносяться в спеціальні картки під назвою «Листок моніторингу ключових біотопів», які зберігаються разом з матеріалами відводів і таксації лісосік.

Обмеження щодо оприлюднення інформації

З урахуванням умов воєнного стану в Україні, вимог національного законодавства та положень стандарту FSC, частина планово-картографічних матеріалів, детальних координат, схем розміщення об'єктів лісової

інфраструктури, а також іншої інформації службового характеру не розміщується у відкритому доступі.

У звіті для громадськості наведено узагальнену інформацію в обсязі, достатньому для забезпечення прозорості діяльності підприємства та оцінки її відповідності принципам сталого лісоуправління, без розкриття чутливих даних.

Додаткова інформація може надаватися за офіційним запитом зацікавлених сторін у порядку, визначеному чинним законодавством України.

Начальник

Микола ШЕВЧЕНКО

Додатки

Додаток 1. Використання лісосічного фонду РФіОЛ по Чорноліському надлісництву" з 01.01.2025 по 31.12.2025 року

ТИС.М³

Порода	Структура								Заготівля								% заготівлі л/м круглих	% заготівлі загальний	
	Лісоматеріали круглі					Дров'яна деревина		Лісопродукція всього	Круглі лісоматеріали				Деревина дров'яна		Довгомірні лісоматеріали	Разом			
	А	В	С	Д	Разом	НП	ПВ		А	В	С	Д	НП	ПВ					
Дуб		0,180	3,560	4,556	8,296	28,361	2,500	39,157	0,000	0,193	2,467	3,465	6,125	28,480	2,206	0,000	36,811	73,8	94,0
Інші			0,100		0,100	12,000	0,375	12,475	0,000	0,006	0,097	0,004	0,107	11,608	1,767	0,000	13,482	107,0	108,1
Сосна			3,024	5,181	8,205	6,098	2,852	17,155	0,000		2,873	2,761	5,634	5,417	2,471	0,000	13,522	68,7	78,8
Ялина					0,000			0,000	0,000			0,007	0,007	0,020		0,000	0,027		
Ясен			0,400	1,500	1,900	12,149	0,600	14,649	0,001	0,018	0,428	0,912	1,359	18,121	0,840	0,000	20,320	71,5	138,7
	0,000	0,180	7,084	11,237	18,501	58,608	6,327	83,436	0,001	0,217	5,865	7,149	13,232	63,646	7,284	0,000	84,162	71,5	100,9

Додаток 2. Уточнена інформація по проведених рубках у межах виділених ОЦЗ зони діяльності Черноліського надлісництва

Тип ОЦЗ	Назва заходу	Місцезнаходження ділянки: лісництво	Квартал (дані не оприлюднюються)	Виділ	Площа,	Об'єм	Стан ділянки після проведення господарських заходів
					га	деревини, (лівідної, а в РД молодняках – хворост) м3	
ОЦЗ 1 : Видове різноманіття. Концентрації біологічного різноманіття, включно з ендемічними, рідкісними видами і видами, що перебувають під загрозою, або зникають, які є істотними	Рубки формування та оздоровлення лісів не здійснювалися						
Разом по ОЦЗ 1.		-			-	-	
ОЦЗ 3: Екосистеми та оселища. Рідкісні й такі, що перебувають під загрозою або зникають екосистеми, оселища або рефугіуми.	Освітлення	Дмитрівське			2	62	Проведення заходу сприяє формуванню майбутнього насадження бажаного складу та густоти. Негативного впливу на біотопи не виявлено. Пошкоджені місця зростання та оселищ флори і фауни, що знаходиться під охороною не виявлено. Стан насадження добрий. Негативних змін стану ОЦЗ через проведення заходу не виявлено.
		Дмитрівське			2	59	
		Дмитрівське			5	146	
		Чутянське			6,2	95	
		Знам'янське			6	177	
		Знам'янське			7,5	188	
		Знам'янське			2,4	64	
		Знам'янське			54	135	
	Прочищення	Дмитрівське			5,1	159	Проведення заходу сприяє формуванню майбутнього насадження бажаного складу та густоти. Негативного впливу на біотопи не виявлено. Пошкоджені місця зростання та оселищ флори і фауни, що знаходиться під охороною не виявлено. Вік Стан насадження добрий. Негативних змін стану ОЦЗ через проведення заходу не виявлено.
		Дмитрівське			538	171,9	
		Деріївське			4,3	72	
		Чутянське			7,4	277	
		Чутянське			6,6	131	
		Чутянське			6,4	237	
		Чутянське			5,8	207	
Чутянське			4,9	131			
				4,8	157		

		Чутянське	5,4	129	
		Чутянське	2,3	64	
		Чутянське	6,2	174,5	
		Чутянське	2	52	
		Знам'янське	5,3	133	
		Знам'янське	5,3	195	
		Знам'янське	1,2	47	
		Знам'янське	5,1	211	
	Прорідження	Дмитрівське	0,8	9,8	Стан насадження покращився, сформована структура деревостану та кількісне співвідношення головної породи до супутніх. Негативного впливу на біотопи не виявлено. Пошкоджені місця зростання та оселищ флори і фауни, що знаходиться під охороною не виявлено. Негативних змін стану ОЦЗ через проведення заходу не виявлено. Стан насадження добрий.
		Дмитрівське	1,1	29,4	
		Деріївське	3,6	69,9	
		Чутянське	1,6	64,7	
		Чутянське	3,5	46,2	
		Знам'янське	2,3	9,1	
	Знам'янське	0,9	14,7		
	Прохідна рубка	Деріївське	3,8	224,564	При проведенні рубок сприяє покращенню умови для збільшення приросту головної породи, підвищення стійкості насадження. Негативного впливу на біотопи не виявлено. Пошкоджені місця зростання та оселищ флори і фауни, що знаходиться під охороною не виявлено. Стан насадження добрий. Негативних змін стану ОЦЗ через проведення заходу не виявлено.
		Деріївське	3,9	185,979	
		Деріївське	2,4	283,225	
		Деріївське	3,1	298,629	
		Деріївське	14	1151,724	
		Деріївське	1,7	80,92	
		Деріївське	2	131,507	
		Деріївське	3,3	215,016	
		Деріївське	3,9	195,387	
		Деріївське	3,5	226,278	
		Деріївське	4	161,517	
		Чутянське	7,1	281,907	
Чутянське		22	801,76		
Чутянське		14,7	823,78		
Чутянське		20,1	1048,863		
Чутянське		19,1	767,699		
Знам'янське	4	198			

		Знам'янське	29,6	1250,295	<p>Проведення оздоровчих заходів у вигляді СРВ спрямовано на запобігання в подальшому розповсюдження захворювання та пошкоджень насаджень, шляхом видалення хворих і уражених дерев. Негативного впливу на біотопи не виявлено. Пошкоджень місць зростання та оселищ флори і фауни, що знаходиться під охороною не виявлено. Вікова, ярусна та породна структура насаджень збережена, змін у складі деревостанів не виявлено. Стан насаджень після проведення заходу - добрий. Негативних змін стану ОЦЗ через проведення заходу не виявлено.</p>
		Знам'янське	22,7	659,43	
Санітарна рубка вибіркова		Дмитрівське	12	1102,192	
		Дмитрівське	12,3	923,364	
		Дмитрівське	11,8	1090,623	
		Дмитрівське	4,5	315,08	
		Дмитрівське	52,7	2916,9	
		Дмитрівське	48,7	2737,785	
		Деріївське	17	770,363	
		Деріївське	3,1	300,64	
		Деріївське	1,1	63,98	
		Деріївське	1,5	82,094	
		Деріївське	4	219,527	
		Деріївське	6,1	421,481	
		Деріївське	8,6	310,167	
		Онуфріївське	8,5	771,443	
		Чутянське	4	185,215	
		Чутянське	25	881,788	
		Чутянське	10,4	497,071	
		Чутянське	32,4	1260,503	
		Чутянське	8,2	588,647	
		Чутянське	7,4	492,96	
		Чутянське	20,6	1273,22	
		Чутянське	10	456,986	
		Чутянське	2,3	174,637	
		Чутянське	4	113,893	
		Знам'янське	26,4	1588,987	
		Знам'янське	6	155,312	
		Знам'янське	4,2	108,099	
		Знам'янське	5,2	567,829	
	Знам'янське	6,4	513,79		
	Знам'янське	2,2	177,797		

		Знам'янське			3,3	201,068	
		Знам'янське			14,3	899,582	
		Знам'янське			25,6	749,825	
		Знам'янське			16	477,002	
		Знам'янське			13	577,81	
		Знам'янське			9,6	362,763	
		Знам'янське			12,2	551,33	
		Знам'янське			3	162,828	
		Знам'янське			28,4	1719,492	
		Знам'янське			3,8	206,748	
		Знам'янське			3,1	271,15	
		Знам'янське			17,8	1048,551	
		Знам'янське			3	106,168	
		Знам'янське			2,8	176,16	
		Знам'янське			3,7	239,237	
		Знам'янське			2,9	192,951	
		Знам'янське			2,9	171,487	
		Знам'янське			2,8	181,234	
		Знам'янське			6,4	412,029	
		Знам'янське			10,7	742,28	
		Знам'янське			16,1	951,504	
		Крилівське			4,1	139,79	
	Інші рубки, не пов'язані з веденням ЛП	Крилівське			0,4	25,392	Під час проведення заходу відбулося прибирання дерев в зоні ЛЕП
		Крилівське			0,1	1,96	
		Крилівське			0,4	47,142	
Разом по ОЦЗ 3		-			1472,9	44382,536	
ОЦЗ 4: Критичні послуги екосистем. Основні послуги екосистем у критичних ситуаціях, включно із захистом водозборів і запобіганням ерозії вразливих	Освітлення	не проводились					
	Прочищення	не проводились					
	Прхідна рубка	Деріївське			3,4	360,441	При проведення рубок сприяє покращено умови для збільшення

грунтів і схилів.		Крилівське		1,4	87,924	приросту головної породи, підвищення стійкості насадження. Замулення русел не виявлено, берегова лінія залишається стабільною, слідів ерозії не зафіксовано. Стан насадження добрий. Негативних змін стану ОЦЗ через проведення заходу не виявлено.
	Санітарна рубка вибіркова	Онуфріївське		1,1	61,6	Проведення оздоровчих заходів у вигляді СРВ спрямовано на запобігання в подальшому розповсюдження захворювання та пошкоджень насаджень, шляхом видалення хворих і уражених дерев. Під час обстеження схилів нових ерозійних форм не виявлено, ґрунтовий покрив збережено. Скарг від місцевого населення щодо погіршення екологічного стану не надходило. Стан насаджень після проведення заходу - добрий. Негативних змін стану ОЦЗ через проведення заходу не виявлено. Господарська діяльність не призвела до погіршення екосистемних функцій.
		Онуфріївське		4	143,5	
		Глинське		12,3	312,2	
		Глинське		9	544,675	
		Глинське		16,2	943,6	
		Золотарівське		21,7	1252,118	
		Крилівське		11,4	515,531	
		Крилівське		3,4	257,156	
		Олександрійське		29,8	415,298	
		Олександрійське		13,2	262,206	
		Олександрійське		0,8	22,429	
		Олександрійське		8,9	280,211	
		Олександрійське		0,3	4,9	
		Олександрійське		3	97,051	
		Олександрійське		2,5	65,597	
		Олександрійське		8,4	230,998	
		Олександрійське		14,6	343,835	
		Олександрійське		5	182,696	
		Олександрійське		0,5	16,1	
		Олександрійське		0,4	16,1	
		Олександрійське		0,4	23,8	
		Олександрійське		7,1	272,501	
		Олександрійське		1,8	95,631	
		Олександрійське		3	53,668	
		Олександрійське		3	79,1	
Олександрійське		1,2	50,464			
Разом по ОЦЗ4.				187,8	6991,33	

<p>ОЦЗ 6: Культурні цінності. Ділянки, ресурси, оселища та ландшафти світового або національного культурного, археологічного або історичного значення та/або критичної культурної, екологічної, економічної чи релігійної/священної важливості для традиційних культур місцевих громад або тубільних народів, визначені шляхом залучення цих місцевих громад або тубільних народів.</p>	<p>Рубки формування та оздоровлення лісів не здійснювалися</p>						
<p>Разом по ОЦЗ 6</p>					-	-	

Додаток 3.

ПОГОДЖУЮ
ЦЕНТРАЛЬНО-ЗАХІДНЕ МІЖРЕГІОНАЛЬНЕ УПРАВЛІННЯ

ЗВЕДЕНА

вміст проєктів лісових культур, лісових плантацій і природного поновлення на 2025 рік по Чорноліському надлісництву філії "Центральний лісовий офіс" ДП "Ліси України"

Категорія лісових культур: Лісовідновлення

стор.1

№ з/п	Місцезнаходження (урочище, землекористувач, село, район, місцева назва ділянки), структурний підрозділ	№ проєкту	Квартал	Виділ	Площа (до 0,1 га)	Головні породи	Тип лісорослинних умов	Категорія ліскокультурної площі	Способи		Розміщення	Схема змішування	Потреба у садивному, посівному матеріалі						
									обробітку ґрунту	створення лісових культур			всього		в тому числі за породами				
													тис. шт.	кг.	Сосна звичайна		Дуб звичайний		
												тис. шт.	кг.	тис. шт.	кг.	тис. шт.	кг.		
А. ЛІСОВІ КУЛЬТУРИ																			
КРИЛІВСЬКЕ лісництво																			
1	ур. Крюковська дубина, Крилівського лісництва	1	64	16	2,5	Сз	С2	Загіблі лісові культури 2024	Механізований борознами	ручна посадка	3,0x0,7	4рСз1рДз	11,905		9,524		2,381		
ВСЬОГО					2,5								11,905	9,524	2,381				

ЗВЕДЕНА

відомість проектів лісових культур, лісових плантацій і природного поновлення (частина 2)
на 2025 рік по Чорноліському налісництву філії "Центральний лісовий офіс" ДП "Ліси України"

Категорія лісових культур: Лісовідновлення

1. За породами

№ з/п	Порода	Площа за головною породою	%	Витрати матеріалу		
				садивного, тис. шт.*	посівного	
					кг	к-сть посівних місьць
1	Всього хвойних	2,5	80,0	9,524		
2	Сосна звичайна		80,0	9,524		
3	Сосна Палласа					
4	Ялина					
5	Ялиця					
6	Модрина					
7	Інші					
8	Всього листяних		20,0	2,381		
9	Дуб звичайний		20,0	2,381		
10	Дуб північний					
11	Ясен звичайний					
12	Бук					
13	Липа					
14	Клен					
15	Береза					
16	Горіх					
17	Тополя					
18	Верба					
19	Вільха					
20	Робінія звичайна					
21	Гледичія					
22	Граб					
23	Ільмові					
24	Інші					
РАЗОМ		2,5	100,0	11,905		

* - вказуються всі породи (головні та суцільні)

2. За типами лісорослинних умов

ТЛЮ	Площа, га	%
A ₀		
A ₁		
A ₂		
A ₃		
A ₄		
A ₅		
B ₀		
B ₁		
B ₂		
B ₃		
B ₄		
B ₅		
C ₀		
C ₁		
C ₂	2,5	100,0
C ₃		
C ₄		
C ₅		
D ₀		
D ₁		
D ₂		
D ₃		
D ₄		
D ₅		
РАЗОМ	2,5	100,0

3. За категоріями лісокультурної площі

Категорія	Площа, га	%
Зрубів		
Галевини і пустирі		
Згарища		
Загиблі лісові культури	2,5	100,0
Рідколісся		
Малоцінні насадження		
Інші		
РАЗОМ	2,5	100,0

4. За сезонами створення

Сезон	Площа, га	%
Навесні	2,5	100,0
Восени		
РАЗОМ	2,5	100,0

5. За методами створення

Метод	Площа, га	%
Механізоване садіння		
Ручне садіння	2,5	100,0
Механізоване висівання		
Ручне висівання		
РАЗОМ	2,5	100,0

Інженер з лісових культур Олена КИРПА
(П.І.Б.)

(підпис)

03.01.2025
(дата)